2025/2365

26.11.2025.

UREDBA (EU) 2025/2365 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 12. studenoga 2025.

o sprečavanju gubitaka plastičnih peleta radi smanjenja onečišćenja mikroplastikom

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ([2]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([3]),

budući da:

(1) Mikroplastika je sveprisutna, postojana i prekogranična. Štetna je za okoliš i potencijalno je štetna za zdravlje ljudi. Šteta koju mikroplastika uzrokuje za okoliš i potencijalno za zdravlje ljudi može se dodatno povećati ako su prisutni štetni kemijski aditivi i druge zabrinjavajuće tvari dodane tijekom proizvodnje i prenamjene. Mikroplastika se lako prenosi zrakom, kopnenim površinskim vodama i oceanskim strujama, a njezina pokretljivost otežavajući je čimbenik. Nalazi se u tlu, uključujući poljoprivredna zemljišta, jezerima, rijekama, estuarijima, na plažama, u lagunama, morima, oceanima i udaljenim, nekoć netaknutim regijama. Njezina prisutnost u tlu utječe na svojstva tla i izaziva promjene u tlu koje negativno utječu na rast nekih biljaka. Učinci mikroplastike na morski okoliš opsežno su dokumentirani. Kad mikroplastika dospije u morski okoliš, gotovo je nemoguće skupiti je, a poznato je da je jedu razni organizmi i životinje i da je štetna za bioraznolikost i ekosustave. Postojanje plastičnih peleta u vodenom okolišu zabilježeno je tijekom više desetljeća, a morske divlje životinje, osobito morske ptice i morske kornjače, mogu pretrpjeti tjelesne ozljede ili uginuti ako ih progutaju. Mikroplastika pogoršava i klimatske promjene kao dodatni izvor emisija stakleničkih plinova i pritiska na ekosustave. Potencijal mikroplastike da djeluje kao prijenosnik adsorbiranih otrovnih tvari ili patogenih mikroorganizama sastavni je dio problema. Ljudi su izloženi mikroplastici udisanjem zraka i konzumacijom hrane. Zbog sve veće svijesti o prisutnosti mikroplastike u prehrambenom lancu može doći do narušavanja povjerenja potrošača, što može imati gospodarske posljedice. Mogući su negativni gospodarski učinci na aktivnosti kao što su gospodarski ribolov i poljoprivreda te rekreacija i turizam na područjima pogođenima ispuštanjem.

(2) U svojem mišljenju od 30. travnja 2019. naslovljenom „Okolišni i zdravstveni rizici onečišćenja mikroplastikom” Skupina glavnih znanstvenih savjetnika Komisije navela je da postoje mnogi razlozi za zabrinutost i da je potrebno poduzeti mjere predostrožnosti.

(3) Plastični peleti svi su materijali za oblikovanje koji sadržavaju polimere, primarnog ili sekundarnog podrijetla, ili oboje, bez obzira na to jesu li dobiveni iz biomase ili su biorazgradivi tijekom vremena. Plastični peleti prvenstveno su namijenjeni za uporabu u postupcima proizvodnje plastičnih proizvoda oblikovanjem, što obuhvaća oblikovanje *stricto sensu*, ekstrudiranje, pjenjenje, oblikovanje filma, kompresiju ili ubrizgavanje. Osim toga, plastični peleti mogu se upotrebljavati u postupcima proizvodnje neplastičnih proizvoda ako su takvi peleti kemijski inkapsulirani u matrici, kao što je u laganom betonu, ili fizički sadržani u proizvodu, kao što je asfalt. Plastični peleti mogu sadržavati kemijske aditive i pojaviti se u više oblika, kao što su plastične kuglice, granule, ljuskice, smole, cilindri, zrnca, prah, mikroprah, mikrokuglice i aglomerati. Njihov promjer obično iznosi od 2 do 5 milimetara, no malen broj plastičnih peleta je manji ili veći od toga.

([1]) SL C , C/2024/2487, 23.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2487/oj.
([2]) SL C , C/2024/3675, 26.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3675/oj.
([3]) Stajalište Europskog parlamenta od 23. travnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 22. rujna 2025. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 23. listopada 2025. (još nije objavljeno u Službenom listu).

(4) Prašina plastičnih peleta industrijski je ostatak od rukovanja plastičnim peletima, njihova mljevenja ili prerade, koji se ne upotrebljava u postupcima proizvodnje plastičnih proizvoda i stoga nije obuhvaćen područjem primjene definicije plastičnih peleta iz ove Uredbe. Stvaranje takve prašine teško je izbjeći, ali se može svesti na najmanju moguću mjeru. Takvu bi prašinu trebalo ekstrahirati filtrima ili uređajima za sakupljanje radi zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu.

(5) Gubici plastičnih peleta treći su najveći izvor mikroplastike koja se nenamjerno ispušta u okoliš u Uniji, a javljaju se zbog neodgovarajućih praksi rukovanja u svim dijelovima lanca opskrbe plastičnim peletima, što uključuje proizvodnju koja obuhvaća recikliranje, izradu matične smjese, miješanje, prenamjenu, preradu, distribuciju, prijevoz, među ostalim morem, te druge logističke aktivnosti, skladištenje, pakiranje i čišćenje kontejnera i spremnika za plastične pelete. Stoga je pristup na razini lanca opskrbe ključan za osiguravanje da su svi gospodarski subjekti koji rukuju plastičnim peletima predani cilju sprečavanja gubitaka. Od 2015. europska industrija proizvodnje plastike postupno prihvaća međunarodni program Operation Clean Sweep® (OCS) kao dobrovoljnu obvezu. U okviru tog programa svako poduzeće koje proizvodi pelete ili rukuje njima prepoznaje važnost postizanja nulte stope gubitaka plastičnih peleta i obvezuje se na usvajanje najboljih praksi. Iako potpisnici OCS-a općenito dobro razumiju takve prakse, one se ne provode u potpunosti. Stopa prihvaćanja programa OCS u industriji plastike i dalje je niska.

(6) U većini svijeta postoji zabrinutost zbog učinaka onečišćenja mikroplastikom na okoliš i na zdravlje ljudi. Neke države članice donijele su ili predložile posebne mjere. Međutim, raznolikost nacionalnih ograničenja mogla bi ugroziti funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

(7) Kako bi pokušala riješiti problem onečišćenja plastikom, Komisija je u svojoj komunikaciji od 16. siječnja 2018. naslovljenoj „Europska strategija za plastiku u kružnom gospodarstvu” prepoznala rizike mikroplastike i pozvala na provedbu inovativnih rješenja usmjerenih na različite izvore mikroplastike. Komisija je ponovila tu predanost u svojoj komunikaciji od 11. prosinca 2019. o europskom zelenom planu, komunikaciji od 11. ožujka 2020. o novom akcijskom planu za kružno gospodarstvo i komunikaciji od 12. svibnja 2021. o akcijskom planu za postizanje nulte stope onečišćenja. Jedan od ciljeva za 2030. utvrđenih u akcijskom planu za postizanje nulte stope onečišćenja jest smanjenje količine mikroplastike koja se ispušta u okoliš za 30 %.

(8) Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]) nastoji se riješiti problem onečišćenja mikroplastikom ograničenjem stavljanja na tržište mikroplastike koja se namjerno dodaje proizvodima jer znatno onečišćenje mikroplastikom proizlazi iz upotrebe samostalnih mikročestica sintetičkih polimera ili onih namjerno dodanih proizvodima, a takvo je onečišćenje neprihvatljiv rizik za okoliš.

(9) Ugovorne stranke Konvencije o zaštiti morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika („Konvencija OSPAR”) donijele su u lipnju 2021. Preporuku OSPAR 2021/06 o smanjenju gubitka plastičnih peleta u morskom okolišu („Preporuka OSPAR-a”) u cilju smanjenja morskog smeća promicanjem pravodobnog razvoja i provedbe djelotvornih i dosljednih normi za sprečavanje gubitka peleta i programa certificiranja za cijeli lanac opskrbe plastikom. Međunarodna pomorska organizacija (IMO) trenutačno razmatra mjere za smanjenje rizika povezanog s pomorskim prijevozom plastičnih peleta, a prethodno je objavila neobvezujuću okružnicu MEPC.1/Circ.909 o preporukama za prijevoz plastičnih peleta morem u teretnim kontejnerima („MEPC.1/Circ.909”). U tom kontekstu Unija i njezine države članice trebaju pomno pratiti svaki budući razvoj događaja u IMO-u i preuzeti vodeću ulogu u osiguravanju visoke razine zaštite okoliša u tom području, primjerice postavljanjem visokih standarda zaštite.

(10) U podnesku Unije Programu Ujedinjenih naroda (UN) za zaštitu okoliša prije druge sjednice Međuvladina pregovaračkog odbora za međunarodni pravno obvezujući instrument o onečišćenju plastikom (INC-2) Unija i njezine države članice naglasile su da bi budući instrument trebao uključivati mjere za smanjenje nenamjernog ispuštanja mikroplastike.

([4]) Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

(11) Iako postoje pravni akti Unije koji se odnose na sprečavanje nastanka otpada, onečišćenja, morskog smeća i onečišćenja kemikalijama, nema posebnih pravila Unije za sprečavanje gubitaka plastičnih peleta kao izvora onečišćenja mikroplastikom u cijelom lancu opskrbe. Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) utvrđena su osnovna načela gospodarenja otpadom te su uvedene opće obveze prema kojima su države članice dužne poduzeti mjere za sprečavanje stvaranja otpada. Te opće obveze trebalo bi dopuniti utvrđivanjem posebnih aspekata i zahtjeva za oprezno rukovanje plastičnim peletima kako bi se spriječilo da postanu otpad.

(12) Proizvodnja polimernih materijala u industrijskim razmjerima obuhvaćena je područjem primjene Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([6]), ali druge djelatnosti kao što su prerada, prijevoz ili skladištenja plastičnih peleta, koje obično obavljaju mala i srednja poduzeća, nisu obuhvaćene tom direktivom. Nadalje, Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama za proizvodnju polimera iz kolovoza 2007., donesen na temelju Direktive Vijeća 96/61/EZ ([7]), ne bavi se posebno gubitkom plastičnih peleta.

(13) Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([8]) bavi se praćenjem i procjenom učinaka mikrootpada, uključujući mikroplastiku, u obalnom i morskom okolišu. Izrađena je ažurirana verzija prvih smjernica o praćenju morskog smeća radi usklađivanja metodologija, među ostalim i onih u vezi s praćenjem prisutnosti i rasprostranjenosti plastičnih peleta uz obalu. Međutim, Direktiva 2008/56/EZ ne sadržava posebne zahtjeve za sprečavanje ili smanjenje gubitaka plastičnih peleta na izvoru.

(14) Uredba Komisije (EU) 2023/2055 ([9]), kojom je izmijenjen Prilog XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006, bavi se gubicima mikročestica sintetičkih polimera, tj. plastičnih peleta, za upotrebu u industrijskim postrojenjima kao ispuštanjima koja se mogu izbjeći te je njome uvedena obveza izvješćivanja o procijenjenoj količini mikroplastike koja se svake godine ispušta u okoliš. Premda nedostaje metodologija za procjenu gubitaka, tim bi se zahtjevom trebalo omogućiti povećanje količine informacija o gubicima plastičnih peleta i poboljšanje kvalitete informacija prikupljenih za procjenu rizika koji proizlaze iz te mikroplastike u budućnosti.

(15) Kako bi se omogućilo sigurno i odgovorno rukovanje plastičnim peletima u svim dijelovima lanca opskrbe plastičnim peletima radi sprečavanja gubitaka u okolišu i postizanja nulte stope gubitaka plastičnih peleta, potrebno je utvrditi zahtjeve u pogledu rukovanja plastičnim peletima u cijelom lancu opskrbe, odnosno u proizvodnji, uključujući proizvode dobivene recikliranjem, izradi matične smjese, miješanju, prenamjeni, preradi, distribuciji, prijevozu, skladištenju, pakiranju i čišćenju spremnika i kontejnera na stanicama za čišćenje. Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na sve subjekte koji rukuju plastičnim peletima duž cijelog lanca opskrbe, bez obzira na njihovu krajnju uporabu.

(16) Zahtjevima u pogledu rukovanja trebale bi se uzeti u obzir dobre prakse rukovanja koje se preporučuju na međunarodnoj razini i postojeće zahtjeve u pogledu rukovanja plastičnim peletima koje je utvrdila industrija u Uniji. U tom pogledu važno je da Unija i njezine države članice nastave s nastojanjima da preporuka iz okružnice MEPC.1/Circ.909 postane obvezna na međunarodnoj razini. Nadalje, Unija može promicati raspravu na međunarodnoj razini o obvezi prijevoznika da obavijeste nadležna tijela pri prijevozu plastičnih peleta u zemlji koja nije zemlja u kojoj imaju poslovni nastan.

([5]) Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj).

([6]) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama i emisijama iz stočarstva (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

([7]) Direktiva Vijeća 96/61/EZ od 24. rujna 1996. o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja (SL L 257, 10.10.1996., str. 26., http://data.europa.eu/eli/dir/1996/61/oj).

([8]) Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([9]) Uredba Komisije (EU) 2023/2055 od 25. rujna 2023. o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu mikročestica sintetičkih polimera (SL L 238, 27.9.2023., str. 67., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2055/oj).

(17) S obzirom na štetnost plastičnih peleta izgubljenih u okolišu i uzimajući u obzir opću obvezu gospodarskih subjekata i prijevoznika da izbjegavaju gubitke plastičnih peleta kako je utvrđeno u ovoj Uredbi, primjereno je utvrditi posebne zahtjeve u pogledu informacija u obliku piktograma i oznake upozorenja. Kako bi se smanjilo opterećenje gospodarskih subjekata i prijevoznika, te bi zahtjeve trebalo moći provesti uzimajući u obzir već postojeće obveze na temelju Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. U unosu 78. stavcima 7. i 10. tog priloga utvrđeni su zahtjevi u pogledu informacija za dobavljače mikročestica sintetičkih polimera. Za potrebe ove Uredbe dobavljačima mikročestica sintetičkih polimera trebalo bi podrazumijevati sve proizvođače, uvoznike, daljnje korisnike ili distributere koji stavljaju na tržište plastične pelete koje su mikročestice sintetičkih polimera. Oni bi trebali navesti relevantne informacije na oznaci, pakiranju, uputama za upotrebu ili na sigurnosno-tehničkom listu. Relevantne bi informacije trebali moći dostaviti pri dostavljanju informacija kako je utvrđeno u unosu 78. stavku 10. Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. Međutim, budući da različiti mogući načini pružanja relevantnih informacija mogu imati različitu učinkovitost u pogledu doprinosa postizanju opće obveze izbjegavanja gubitaka, primjereno je da Komisija procijeni njihovu relativnu učinkovitost u kontekstu preispitivanja ove Uredbe.

(18) Kada se plastični peleti ispuštaju i raspršuju u morski okoliš, mogu naštetiti živim resursima i morskom životu te utjecati na druge zakonite upotrebe mora, kao što su ribarstvo i akvakultura. Budući da plastični peleti pticama izgledaju kao riblja jaja, predstavljaju oko 70 % plastike koju konzumiraju morske ptice, unatoč činjenici da samo 0,05 % komada plastike iz površinskih voda čine peleti. Takvi mali komadi plastike pronađeni su u želucima 63 od otprilike 250 vrsta morskih ptica u svijetu. Nadalje, procjenjuje se da su plastični peleti po masi drugi najveći izravni izvor onečišćenja mora mikroplastikom. Procjenjuje se i da svake godine u ocean dospiju milijarde pojedinačnih plastičnih peleta. To je posljedica malih i velikih gubitaka i istjecanja peleta na kopnu i u moru u svim dijelovima lanca opskrbe, posebno kada su plastični peleti u provozu. Osim toga, more može izbaciti plastične pelete na plaže i obale, što negativno utječe na turizam i aktivnosti na obali. Nekoliko incidenata u kojima su sudjelovala pomorska plovila dovelo je do ispuštanja nekoliko tona plastičnih peleta u morski okoliš, što je imalo katastrofalne posljedice za okoliš i lokalne zajednice. Na primjer, nezgoda na brodu Toconao koja se dogodila kod sjeverne obale Španjolske 2023. uzrokovala je gubitak šest teretnih kontejnera, od kojih je jedan sadržavao tisuću vreća s 25 kg plastičnih peleta. Zbog toga su milijuni plastičnih peleta završili na galicijskoj obali.

(19) Kako bi se to pitanje riješilo iz perspektive pomorskog prometa, Odbor za zaštitu morskog okoliša IMO-a odobrio je 2024. okružnicu MEPC.1/Circ.909. Međutim, s obzirom na to da te preporuke nisu pravno obvezujuće, Unija bi ovom Uredbom, u skladu sa svojom obvezom iz Ugovorâ da očuva, zaštiti i poboljša kvalitetu okoliša te promiče mjere na međunarodnoj razini za rješavanje globalnih problema povezanih s okolišem, trebala uvesti obvezujuća pravila kako bi se diljem svijeta uvela viša razina zaštite okoliša u tom području. Krcatelji bi trebali osigurati da se plastični peleti pakiraju u kvalitetnu ambalažu, da se informacije o prijevozu pravodobno dostavljaju brodaru, agentu i zapovjedniku pomorskog plovila te da je propisno ispunjen poseban zahtjev za slaganje tereta. Brodari, agenti i zapovjednici pomorskih plovila trebali bi, na temelju informacija o prijevozu koje prime od krcatelja, osigurati da su teretni kontejneri koji sadržavaju plastične pelete pravilno složeni i učvršćeni kako bi se opasnosti za morski okoliš svele na najmanju moguću mjeru, a da se pritom ne ugrožava sigurnost pomorskog plovila i osoba na brodu. Konkretno, teretni kontejneri koji sadržavaju plastične pelete trebali bi biti smješteni ispod palube kada god je to razumno izvedivo ili prema sredini broda u zaštićenim područjima izloženih paluba. Tim se zahtjevima dopunjuju cjelokupni pravni okviri IMO-a i Unije o sigurnosti pomorskog prometa i sprečavanju onečišćenja s brodova, posebno Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([10]), kojom je uspostavljen sustav za sprečavanje nesreća na moru i onečišćenja mora uzimajući u obzir međunarodna pravna pravila.

(20) Gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja trebali bi zahtjeve u pogledu rukovanja plastičnim peletima provoditi na temelju redoslijeda prioritetnih mjera za sprečavanje ispuštanja plastičnih peleta u okoliš kao glavni prioritet. Stoga bi prvi korak trebalo biti sprečavanje istjecanja plastičnih peleta iz primarnog spremnika pri rutinskom rukovanju, čime se rizik od istjecanja smanjuje na najnižu moguću razinu, uključujući izbjegavanjem bilo kakvog nepotrebnog rukovanja, primjerice smanjenjem broja točaka prijenosa, i upotrebom kvalitetne ambalaže, nakon čega slijedi ograničavanje širenja isteklih plastičnih peleta kako bi se osiguralo da se ne izgube u okolišu te uklanjanje nakon istjecanja ili gubitka kao posljednji korak. Intervencije za ograničavanje širenja i uklanjanje trebale bi se provoditi tako da se šteta u okolišu, posebno u osjetljivim staništima, svede na najmanju moguću mjeru.

([10]) Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava Zajednice i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ (SL L 208, 5.8.2002., str. 10., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj).

(21) Iako je cilj ove Uredbe da obvezom sprečavanja gubitaka plastičnih peleta budu obuhvaćeni svi gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja, obveze za mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća trebalo bi prilagoditi kako bi se ublažilo njihovo opterećenje. S druge strane, države članice ne bi trebalo sprečavati u uvođenju ili zadržavanju strožih zaštitnih mjera. Takve mjere, uključujući one usmjerene na gospodarske subjekte koji rukuju s više od pet tona plastičnih peleta, trebaju biti u skladu s Ugovorima.

(22) Kako bi se osigurala sljedivost plastičnih peleta kojima se rukuje i koji se prevoze u svakoj državi članici te kako bi se nadležnim tijelima omogućilo da učinkovito provode provjere usklađenosti, potrebno je registrirati postrojenja u kojima se rukuje plastičnim peletima i prijevoznike koji ih prevoze.

(23) Kako bi se spriječili gubici plastičnih peleta, gospodarski subjekti trebali bi utvrditi, provoditi i redovito ažurirati plan upravljanja rizicima, uključujući procjenu rizika, u kojem se utvrđuje mogućnost istjecanja i gubitaka te posebno dokumentiraju postojeća posebna oprema i postupci za prevenciju, ograničavanje širenja i uklanjanje gubitaka plastičnih peleta. U planu upravljanja rizicima trebali bi se uzeti u obzir i troškovi i koristi dodatne opreme i postupaka za uklanjanje utvrđenih rizika, uzimajući u obzir prirodu i veličinu postrojenja i opseg njegovih aktivnosti. Ako su plastičnim peletima dodani aditivi, gospodarski subjekti trebali bi razmotriti opasna svojstva dotičnih plastičnih peleta, a ako je vjerojatno da će se takvim aditivima povećati šteta za zdravlje ljudi ili okoliš u slučaju gubitaka plastičnih peleta, gospodarski subjekti trebali bi razmotriti uključivanje tih informacija u plan upravljanja rizikom.

(24) Kako bi se nadležnim tijelima omogućila provjera usklađenosti sa zahtjevima iz plana upravljanja rizicima, gospodarski subjekti trebali bi nadležnom tijelu dostaviti plan upravljanja rizicima koji su utvrdili, kao i vlastitu izjavu o sukladnosti ili potvrdu, ovisno o slučaju.

(25) Gospodarski subjekti trebali bi moći putem pristupa utemeljenog na procjeni rizika odrediti opremu koju će ugraditi ili postupke koje će provoditi. Međutim, nadležna tijela trebala bi pri provjeri usklađenosti moći zahtijevati od gospodarskih subjekata da izmijene plan upravljanja rizicima, među ostalim i da u određenom roku poduzmu mjere navedene u ovoj Uredbi kako bi se zajamčila odgovarajuća provedba zahtjeva iz ove Uredbe.

(26) Za ocjenu primjerenosti plana upravljanja rizicima koji se izrađuje za svako postrojenje gospodarski subjekti trebali bi voditi evidenciju o procijenjenim količinama plastičnih peleta izgubljenih svake godine i evidenciju o ukupnim količinama kojima se rukuje. Kako bi se smanjilo opterećenje za gospodarske subjekte, nadležna tijela i certifikatori trebali bi moći upotrebljavati informacije o procjenama ispuštenih količina u okviru zahtjeva za izvješćivanje na temelju Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006.

(27) S obzirom na prirodu njihovih djelatnosti, od prijevoznika se ne bi trebalo zahtijevati da utvrde i provedu plan upravljanja rizicima. Od njih bi se umjesto toga trebalo zahtijevati da poduzmu konkretne mjere za prevenciju, sprečavanje širenja i uklanjanje istjecanja i gubitaka. Te bi mjere trebale podlijegati provjeri koju provode nadležna tijela, prvenstveno za vrijeme prijevoza. Neke od tih mjera trebalo bi provesti tijekom postupaka utovara i istovara, koji su žarišne točke za istjecanja i gubitke. Za te postupke obično su odgovorni i gospodarski subjekti i prijevoznici, dok su prijevoznici jedina odgovorna strana za prijevoz.

(28) Prijevoznici iz trećih zemalja trebali bi imenovati ovlaštenog predstavnika koji bi trebao djelovati u ime prijevoznika iz trećih zemalja i kojem bi se trebalo moći obratiti bilo koje nadležno tijelo. Ovlašteni predstavnik trebao bi biti izričito imenovan pisanim ovlaštenjem prijevoznika iz treće zemlje u pogledu posebnih obveza na temelju ove Uredbe. Imenovanje takvog predstavnika ne utječe na odgovornost ili obveze prijevoznika iz treće zemlje na temelju ove Uredbe. Ovlašteni predstavnik trebao bi, kad je riječ o njegovu ovlaštenju, podlijegati postupku izvršenja u slučaju neusklađenosti prijevoznika iz treće zemlje.

(29) Za uspješnu provedbu mjera potrebnih za sprečavanje, ograničavanje širenja i uklanjanje gubitaka plastičnih peleta potrebna je potpuna suradnja i predanost zaposlenika gospodarskih subjekata, prijevoznika iz EU-a i prijevoznika iz trećih zemalja. Od gospodarskih subjekata, prijevoznika iz EU-a i prijevoznika iz trećih zemalja trebalo bi zahtijevati da svoje zaposlenike osposobe u skladu s njihovim konkretnim ulogama i odgovornostima kako bi se zajamčilo da su upoznati s opremom i da je znaju ugraditi, koristiti i održavati te da mogu provoditi postupke potrebne za osiguravanje usklađenosti sa zahtjevima iz ove Uredbe, što uključuje praćenje i izvješćivanje o gubicima peleta. Ako je primjereno, gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja trebali bi donijeti korektivne mjere, uključujući, prema potrebi, mjere za poboljšanje opreme i postojećih postupaka. Od njih bi se također trebalo zahtijevati da prate i vode evidenciju o godišnjim procijenjenim količinama gubitaka kako bi se popunile ustrajne praznine u znanju.

(30) Srednja i velika poduzeća obično imaju složeniju strukturu zbog svoje veličine. Ako upravljaju postrojenjima u kojima se rukuje plastičnim peletima u količinama jednakima ili većima od praga od 1 500 tona godišnje, od njih bi se trebalo zahtijevati da za svako postrojenje provedu dodatne mjere kao što su provedba godišnje interne procjene i uvođenje programa osposobljavanja kojim se uzimaju u obzir konkretne potrebe osposobljavanja te modaliteti programa osposobljavanja. Interna procjena mogla bi obuhvaćati teme kao što su procijenjene količine i uzroci gubitaka, oprema za sprečavanje, ograničavanje širenja i uklanjanje ili postupci provedeni kako bi se izbjegli budući gubici te njihova učinkovitost, rasprave s osobljem, inspekcije opreme i uspostavljenih postupaka te pregled sve relevantne dokumentacije.

(31) Mikropoduzeća i mala, srednja i velika poduzeća koja upravljaju postrojenjima u kojima se rukuje plastičnim peletima u količinama manjima od praga od 1 500 tona godišnje trebala bi podlijegati obvezi davanja vlastite izjave o sukladnosti. Usto, trebalo bi im dati dovoljno vremena za dokazivanje usklađenosti.

(32) Poduzeća koja upravljaju postrojenjima u kojima se rukuje plastičnim peletima u količinama jednakima ili većima od praga od 1 500 tona godišnje mogu biti odgovorna za veće rizike od gubitaka plastičnih peleta. Srednja i velika poduzeća koja upravljaju postrojenjima u kojima se rukuje plastičnim peletima u količinama jednakima ili većima od praga od 1 500 tona godišnje trebala bi dokazati usklađenost sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi dobivanjem i obnavljanjem potvrde koju izdaju certifikatori. U skladu s pristupom lanca opskrbe, uz istodobno ograničavanje administrativnog opterećenja, mala poduzeća koja upravljaju postrojenjima u kojima se rukuje plastičnim peletima u količinama jednakima ili većima od praga od 1 500 tona godišnje trebala bi dokazati usklađenost ishođenjem potvrde koju izdaju certifikatori s rokom valjanosti od pet godina. Postupak certificiranja namijenjen je i tome da se malim poduzećima koja upravljaju postrojenjima u kojima se rukuje plastičnim peletima u količinama jednakima ili većima od praga od 1 500 tona godišnje pomogne u utvrđivanju mjera potrebnih za usklađivanje sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi. Nakon isteka razdoblja valjanosti certifikata takva mala poduzeća trebala bi dokazati usklađenost obavješćivanjem nadležnog tijela o ažuriranju svojeg plana upravljanja rizicima, kao i o vlastitoj izjavi o sukladnosti svakih pet godina od posljednje obavijesti, osim ako takva mala poduzeća pravodobno odluče nastaviti dokazivati usklađenost obnavljanjem potvrde koju su izdali certifikatori.

(33) Certifikatori, posebno usluge savjetovanja, ne bi smjeli sudjelovati ni u kakvoj aktivnosti koja bi mogla dovesti u pitanje njihovu neovisnost u prosudbi ili integritet u vezi s aktivnostima certificiranja za koje su akreditirani. Certifikatori mogu biti akreditirana tijela za ocjenjivanje sukladnosti ili okolišni procjenitelji ovlašteni za verifikaciju i validaciju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([11]).Potvrda bi trebala biti u skladu s jedinstvenim formatom kako bi se zajamčila homogenost informacija.

(34) Kako bi se nadležnim tijelima omogućila učinkovitija provjera usklađenosti prema ovoj Uredbi, certifikatori bi trebali obavijestiti nadležna tijela o ishodu svojih procjena. Potvrdom se ne bi smjela prejudicirati ocjena usklađenosti koju će dati nadležna tijela.

(35) Kako bi se osigurala transparentnost, nadležna tijela trebala bi objaviti određene informacije. To uključuje obavijest o aktivnim postrojenjima, sudjelovanje u prijevozu plastičnih peleta u Uniji, uključujući znatne promjene u odnosu na ono što je prethodno prijavljeno, imenovanje ovlaštenog predstavnika, planove upravljanja rizicima, vlastite izjave o sukladnosti, potvrde i dozvole, koji bi trebali biti dostupni putem lako dostupne, besplatne i neograničene internetske stranice. Međutim, kako bi se osigurale sigurnost i povjerljivost, nadležna tijela trebala bi moći uskratiti posebne pojedinosti ako bi njihova objava ugrozila sigurnost dotičnih postrojenja, lokalnog stanovništva ili drugih javnih interesa. Komisija bi trebala objaviti i popise nacionalnih internetskih stranica i ovlaštenih predstavnika prijevoznika iz trećih zemalja kako bi se osigurao širok pristup tim informacijama uz istodobnu zaštitu povjerljivih poslovnih informacija.

([11]) Uredba (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 761/2001 i odluke Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ (SL L 342, 22.12.2009., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1221/oj).

(36) Kako bi bili registrirani u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS), gospodarski subjekti moraju poštovati propise o okolišu, uključujući ovu Uredbu. Stoga bi se gospodarski subjekti koji su registrirani u sustavu EMAS trebali smatrati usklađenima sa zahtjevima iz ove Uredbe, pod uvjetom da je okolišni procjenitelj potvrdio da su zahtjevi iz ove Uredbe uključeni u sustav upravljanja okolišem gospodarskog subjekta i provedeni. Takvi bi gospodarski subjekti stoga trebali biti izuzeti od obveze certificiranja i obavješćivanja nadležnih tijela pri obnavljanju vlastitih izjava i planova upravljanja rizicima. Uz izuzeće predviđeno za sustav EMAS i u svrhu smanjenja opterećenja za druge sustave visoke otpornosti, gospodarske subjekte koji pripremaju i provode druge sustave upravljanja okolišem za svako postrojenje trebalo bi se moći izuzeti od usklađenosti s ovom Uredbom nakon što ispune određene kriterije utvrđene u ovoj Uredbi.

(37) Nadležna tijela trebala bi provjeriti jesu li gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja usklađeni s obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi, i to s pomoću nalaza dostavljenih u okviru postupka certificiranja ili vlastitih izjava, ako je primjereno. Takva provjera trebala bi se, prema potrebi, temeljiti na inspekcijama zaštite okoliša ili drugim mjerama provjere te bi trebala slijediti pristup temeljen na procjeni rizika. Inspekcije bi, kad je to moguće, trebale biti usklađene s inspekcijama propisanima drugim pravnim aktima Unije. Nadležna tijela trebala bi Komisiji dostaviti informacije o provedbi ove Uredbe.

(38) Države članice trebale bi moći osigurati usklađenost s ovom Uredbom s pomoću dozvola koje se temelje na sustavu redovitih inspekcija postrojenja kako bi se ispitao cijeli raspon relevantnih učinaka na okoliš, uključujući istjecanja i gubitke. Za postrojenja smještena u državi članici koja odluči da će se usklađenost provoditi i provjeravati putem takvog sustava dozvola i redovitih inspekcija, gospodarski subjekti trebali bi biti izuzeti od obveze ishođenja potvrde ili podnošenja vlastite izjave o sukladnosti za ona postrojenja za koja imaju dozvolu kojom se nameću uvjeti potrebni za usklađenost s ovom Uredbom. Za postrojenja na koja se primjenjuje takvo izuzeće gospodarski subjekti trebali bi obavijestiti relevantno nadležno tijelo o planu upravljanja rizicima i njegovim redovitim ažuriranjima. Ako se usklađenost osigurava na temelju dozvola, države članice trebale bi poduzeti potrebne korake za reviziju uvjeta postojećih dozvola i izdavati nove dozvole kako bi se pravodobno osigurala usklađenost s ovom Uredbom.

(39) Direktivom 2008/98/EZ predviđa se da države članice trebaju od subjekata koji se bave recikliranjem zahtijevati ishođenje dozvole čiji bi uvjeti trebali osigurati da se proizvodnja plastičnih peleta provodi bez ugrožavanja zdravlja ljudi ili štete za okoliš, posebno izbjegavajući rizike za vodu, zrak, tlo, biljke ili životinje.

(40) Kako bi se učinci gubitaka sveli na najmanju moguću mjeru, gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja trebali bi poduzeti korektivne mjere potrebne za ponovno postizanje usklađenosti s ovom Uredbom. Potrebne korektivne mjere trebale bi biti razmjerne utvrđenom kršenju i njegovim očekivanim štetnim učincima na okoliš. Ako nadležna tijela utvrde kršenje ove Uredbe, trebala bi o tome obavijestiti gospodarski subjekt, prijevoznika iz EU-a ili prijevoznika iz treće zemlje i tražiti od njih da poduzmu korektivne mjere za ponovno postizanje usklađenosti.

(41) Nadležna tijela trebala bi imati minimalne inspekcijske i provedbene ovlasti za osiguravanje usklađenosti s ovom Uredbom, bržu i učinkovitiju međusobnu suradnju i odvraćanje, prema potrebi, gospodarskih subjekata, prijevoznika iz EU-a, prijevoznika iz trećih zemalja, ovlaštenih predstavnika, krcatelja, brodara, agenata i zapovjednika pomorskih plovila koja prevoze pelete od kršenja ove Uredbe. Te bi ovlasti trebale biti dostatne za suočavanje s izazovima u provedbi i za sprečavanje mogućih pokušaja neusklađenih gospodarskih subjekata da iskoriste nedostatke u sustavu provedbe premještanjem u države članice čija su nadležna tijela manje osposobljena za suzbijanje nezakonitih praksi. Nadležna bi tijela u svrhu inspekcije trebala moći kao dokaze uzeti u obzir sve činjenice i okolnosti slučaja.

(42) Mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća pokrivaju znatan udio u lancu opskrbe plastičnim peletima. Pri ispunjavanju relevantnih obveza utvrđenih u ovoj Uredbi mogli bi se suočiti s posebnim izazovima u provedbi i razmjerno višim troškovima. Komisija bi gospodarske subjekte i prijevoznike trebala informirati o potrebi za sprečavanjem gubitaka plastičnih peleta. Osim toga, Komisija bi uz savjetovanje sa svim relevantnim dionicima trebala izraditi materijale za osposobljavanje, koji mogu biti u različitim oblicima, uključujući vodiče i tečajeve, kako bi se gospodarskim subjektima i prijevoznicima pomoglo u ispunjavanju obveza, posebno u pogledu zahtjeva za procjenu rizika. U tom bi pogledu trebalo razmotriti Preporuku OSPAR-a 2021/06. Države članice trebale bi omogućiti pristup informacijama i potpori, posebno za mikropoduzeća i mala poduzeća, za postizanje usklađenosti s obvezama i zahtjevima za procjenu rizika. Pomoć koju pružaju države članice mogla bi uključivati tehničku potporu i specijalizirano osposobljavanje za sve osoblje koje rukuje plastičnim peletima. To bi moglo uključivati i financijsku potporu, među ostalim za potrebe certificiranja za mala poduzeća, kao i pristup financiranju. Države članice trebale bi poduzeti mjere u skladu s primjenjivim pravilima o državnim potporama.

(43) Kako bi se postigla zajednička osnova za procjenu gubitaka plastičnih peleta, potrebna je standardizirana metodologija utvrđena na temelju usklađene norme donesene u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([12]). Uredbom (EU) br. 1025/2012 predviđa se postupak podnošenja prigovora na usklađene norme ako te norme ne udovoljavaju u potpunosti zahtjevima iz ove Uredbe.

(44) Kako bi se osiguralo postizanje ciljeva ove Uredbe i djelotvorno provođenje njezinih zahtjeva, države članice trebale bi odrediti vlastita nadležna tijela odgovorna za primjenu i provedbu ove Uredbe. Ako na njihovu državnom području postoji više određenih nadležnih tijela, države članice trebale bi osigurati blisku suradnju svih određenih nadležnih tijela kako bi ona djelotvorno obavljala svoje dužnosti.

(45) Kako bi se zajamčila usklađenost, i nadležna bi tijela trebala poduzeti potrebne korake, uključujući inspekcije i saslušanja na temelju relevantnih informacija, kao što su potkrijepljene pritužbe koje podnesu treće strane. Treće strane koje podnesu pritužbu trebale bi moći dokazati dovoljan interes ili kršenje prava.

(46) Države članice trebale bi osigurati da sve mjere koje poduzimaju njihova nadležna tijela u skladu s ovom Uredbom podliježu djelotvornim pravnim lijekovima u skladu s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”). U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda Europske unije sudovi država članica odgovorni su za sudsku zaštitu prava koja osoba ima na temelju prava Unije. Nadalje, člankom 19. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) od država članica zahtijeva se da osiguraju pravne lijekove dostatne za učinkovitu pravnu zaštitu u područjima obuhvaćenima pravom Unije. U tom bi se pogledu države članice trebale pobrinuti da javnost, uključujući fizičke i pravne osobe obuhvaćene ovom Uredbom, ima pristup pravosuđu u skladu s obvezama s kojima su se države članice složile kao stranke Konvencije Gospodarske komisije UN-a za Europu (UNECE) o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša od 25. lipnja 1998. ([13]) („Aarhuška konvencija”).

(47) Države članice trebale bi utvrditi pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Uredbe i trebale bi osigurati njihovu provedbu. Države članice mogu utvrditi pravila za upravne i kaznene sankcije. U svakom slučaju, izricanje kaznenih i upravnih sankcija ne bi trebalo dovesti do kršenja prava da se ne bude dva puta suđen ili kažnjen za isto kazneno djelo (načelo *ne bis in idem*), kako ga tumači Sud Europske unije. U slučaju najtežih kršenja koja je počinila pravna osoba, kao što su kršenja koja se smatraju vrlo teškima zbog njihove prirode, opsega i ponavljanja, ili ona koja predstavljaju znatan rizik za zdravlje ljudi ili okoliš, države članice trebale bi osigurati da njihov nacionalni sustav sankcija uključuje upravne novčane sankcije čiji bi najviši iznos trebao biti najmanje 3 % godišnjeg prometa te pravne osobe u Uniji u financijskoj godini koja prethodi godini u kojoj je izrečena upravna novčana sankcija. Kad je riječ o takvim kršenjima, ne dovodeći u pitanje obveze država članica na temelju Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([14]), države članice trebale bi imati ovlasti povrh toga ili umjesto toga izreći kaznene sankcije, pod uvjetom da su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

(48) Prema potrebi, države članice trebale bi podupirati financiranje projekata usmjerenih na: čišćenje područja onečišćenih plastičnim peletima primjenom okolišno održivih praksi; prikupljanje, obradu i pružanje informacija o nezgodama i nesrećama koje uzrokuju gubitke i povezanim odgovorima; unaprjeđenje znanja o učincima gubitaka plastičnih peleta na zdravlje ljudi i okoliš te promicanje programa za podizanje svijesti, posebno za najpogođenija područja kao što su industrijske zone i luke.

([12]) Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

([13]) SL L 124, 17.5.2005., str. 4., ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/2005/370/oj.

([14]) Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (SL L 328, 6.12.2008., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/99/oj).

(49) Ako je kršenjem ove Uredbe nanesena šteta zdravlju ljudi, države članice trebale bi osigurati da oštećeni pojedinci mogu zatražiti i dobiti naknadu za tu štetu od relevantnih fizičkih ili pravnih osoba. Takva pravila o naknadi doprinose ostvarivanju ciljeva očuvanja, zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša i zaštite zdravlja ljudi kako je utvrđeno u članku 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Na njima se temelje i pravo na život, integritet osobe i zdravstvenu zaštitu iz članaka 2., 3. i 35. Povelje te pravo na djelotvoran pravni lijek kako je utvrđeno u članku 47. Povelje. Nadalje, Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([15]) ne daje privatnim stranama pravo na naknadu štete uzrokovane štetom u okolišu ili neposrednom prijetnjom takve štete.

(50) Stoga je primjereno da se ovom Uredbom obuhvati pravo na naknadu štete koju su pretrpjeli pojedinci i osigura da pojedinci mogu braniti svoja prava u slučaju štete za zdravlje uzrokovane kršenjima ove Uredbe, čime bi se osigurala i učinkovitija provedba ove Uredbe. Postupke koji se odnose na zahtjeve za naknadu štete trebalo bi oblikovati i primjenjivati tako da ne onemogućuju niti pretjerano otežavaju ostvarivanje prava na naknadu štete.

(51) Učinak ove Uredbe na postupovnu autonomiju država članica trebao bi biti ograničen na ono što je potrebno za osiguravanje cilja zaštite zdravlja ljudi u sigurnom okolišu koji se njome nastoji ostvariti i ne bi trebao utjecati na druga nacionalna postupovna pravila kojima se utvrđuje pravo na traženje naknade za kršenja ove Uredbe. Međutim, takva nacionalna pravila ne bi smjela ugroziti djelotvorno funkcioniranje mehanizma za traženje naknade u skladu s ovom Uredbom.

(52) Kako bi se osiguralo da pojedinci mogu braniti svoja prava u slučaju štete za zdravlje uzrokovane kršenjem ove Uredbe, čime bi se osigurala njezina učinkovitija provedba, nevladine organizacije koje promiču zaštitu zdravlja ljudi ili okoliša, uključujući one koje promiču zaštitu potrošača i ispunjavaju sve zahtjeve iz nacionalnog prava, kao pripadnici zainteresirane javnosti, trebale bi biti ovlaštene za sudjelovanje u postupcima, kako to odrede države članice, u ime žrtve ili kao potpora žrtvi, ne dovodeći u pitanje nacionalna postupovna pravila o zastupanju i obrani pred sudovima. Države članice obično uživaju postupovnu autonomiju kako bi osigurale djelotvoran pravni lijek protiv kršenja prava Unije, podložno poštovanju načela istovjetnosti i djelotvornosti. Međutim, iskustvo pokazuje da, iako postoje znatni epidemiološki dokazi o negativnim učincima onečišćenja na zdravlje stanovništva, nije jednostavno uspostaviti izravnu vezu između određenog gubitka plastičnih peleta i konkretnih učinaka na zdravlje ljudi ili okoliš, a takvi učinci općenito ni nisu trenutačni.

(53) Kako bi se uzeli u obzir tehnički napredak i znanstveni razvoj, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenama priloga ovoj Uredbi. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ([16]). Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(54) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti povezane s izvješćivanjem o provedbi ove Uredbe trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([17]).

(55) Kako bi se gospodarskim subjektima, prijevoznicima iz EU-a, prijevoznicima iz trećih zemalja, krcateljima te brodarima, agentima i zapovjednicima pomorskih plovila dalo dovoljno vremena za prilagodbu zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi, njezinu bi primjenu trebalo odgoditi.

([15]) Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/35/oj).

([16]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([17]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad provedbenim ovlastima Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(56) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest sprečavanje gubitaka plastičnih peleta, ne mogu dostatno ostvariti države članice nego se zbog opsega ili učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju obveze u pogledu rukovanja plastičnim peletima kako bi se spriječili gubici u svim dijelovima lanca opskrbe, u cilju ostvarenja nulte stope gubitaka plastičnih peleta.

2. Ova se Uredba primjenjuje na sljedeće fizičke i pravne osobe:

(a) gospodarske subjekte koji su u prethodnoj kalendarskoj godini rukovali plastičnim peletima u Uniji u količinama jednakima ili većima od praga od pet tona;

(b) gospodarske subjekte koji upravljaju postrojenjima u Uniji za čišćenje kontejnera i spremnika za plastične pelete;

(c) prijevoznike iz EU-a i prijevoznike iz trećih zemalja koji prevoze plastične pelete u Uniji; i

(d) krcatelje i brodare, agente i zapovjednike pomorskih plovila koja prevoze plastične pelete u teretnim kontejnerima koji napuštaju luku države članice ili pristaju u luci države članice.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „plastični peleti” znači masa materijala koji sadržava polimer, bez obzira na njezin oblik ili veličinu, koja se proizvodi za oblikovanje u postupcima proizvodnje plastičnih proizvoda, neovisno o njezinoj stvarnoj upotrebi;

2. „istjecanje” znači jednokratno ili dugotrajno ispuštanje plastičnih peleta unutar granica postrojenja ili unutar cestovnih vozila, željezničkih vagona ili plovila unutarnje plovidbe koji prevoze plastične pelete iz primarnog spremnika;

3. „gubitak” znači jednokratno ili dugotrajno ispuštanje plastičnih peleta u okoliš u bilo kojoj fazi lanca opskrbe, bilo izvan granica postrojenja ili iz cestovnih vozila, željezničkih vagona, plovila na unutarnjim plovnim putovima ili pomorskih plovila koja napuštaju luku države članice ili u njoj pristaju i prevoze plastične pelete;

4. „postrojenje” znači svaka prostorija, struktura, lokacija, prostor ili mjesto unutar kojih se obavlja jedna ili više gospodarskih djelatnosti koje uključuju rukovanje plastičnim peletima;

5. „gospodarski subjekt” znači svaka fizička ili pravna osoba koja potpuno ili djelomično upravlja postrojenjem ili ga nadzire ili, ako je to predviđeno nacionalnim propisima, osoba kojoj je povjerena odlučujuća gospodarska ovlast nad tehničkim funkcioniranjem postrojenja;

6. „prijevoznik iz EU-a” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u državi članici koja se u okviru svoje gospodarske djelatnosti bavi prijevozom plastičnih peleta cestovnim vozilima, željezničkim vagonima ili plovilima na unutarnjim plovnim putovima;

7. „prijevoznik iz treće zemlje” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koja se u okviru svoje gospodarske djelatnosti u Uniji bavi prijevozom plastičnih peleta cestovnim vozilima, željezničkim vagonima ili plovilima na unutarnjim plovnim putovima;

8. „krcatelj” znači svaka fizička ili pravna osoba koja zaključi ugovor o prijevozu robe, ili se u njezino ime ili po njezinu ovlaštenju zaključuje ugovor o prijevozu robe s bilo kojom fizičkom ili pravnom osobom koja se u okviru svoje gospodarske djelatnosti bavi prijevozom plastičnih peleta s pomoću pomorskih plovila;

9. „brodar” znači vlasnik ili upravitelj pomorskog plovila;

10. „agent” znači svaka osoba koja ima mandat ili je ovlaštena za dostavu informacija u ime brodara;

11. „mikropoduzeće ili malo ili srednje poduzeće” znači mikropoduzeće, malo ili srednje poduzeće u smislu Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ ([18]);

12. „veliko poduzeće” znači poduzeće koje nije mikropoduzeće ni malo ni srednje poduzeće;

13. „nadležno tijelo” znači tijelo ili subjekt koji je odredila država članica za ispunjavanje obveza iz ove Uredbe;

14. „ovlašteni predstavnik” znači fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koju je pisanim ovlaštenjem na temelju članka 4. imenovao prijevoznik iz treće zemlje da djeluje u njegovo ime u vezi s posebnim zadaćama u pogledu obveza iz članka 3. stavaka 2. i 3., članka 5. stavka 6., trećeg podstavka i članka 15. stavka 1.;

15. „certifikator” znači bilo koja od sljedećih fizičkih ili pravnih osoba:

(a) tijelo za ocjenjivanje sukladnosti kako je definirano u članku 2. točki 13. Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([19]);

(b) fizička ili pravna osoba koja je dobila dozvolu za provedbu verifikacije i validacije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1221/2009;

16. „ocjenjivanje sukladnosti” znači postupak kojim se utvrđuje ispunjava li postrojenje primjenjiva pravila iz ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju nje;

17. „dozvola” znači pisano odobrenje za rad postrojenja koje izdaje relevantno nadležno tijelo.

Članak 3.

Opće obveze

1. Gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja moraju osigurati da se gubici izbjegnu. U slučaju gubitaka gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja moraju poduzeti hitne mjere za ograničavanje širenja i uklanjanje tih gubitaka u skladu s okolišno održivim praksama.

2. Gospodarski subjekti obavješćuju nadležna tijela države članice o svakom postrojenju koje se nalazi u toj državi članici i kojim upravljaju ili koje nadziru ili kada im je, ako je to primjenjivo, povjerena odlučujuća gospodarska ovlast nad tehničkim funkcioniranjem tog postrojenja. Za svako postrojenje o kojem je dostavljena obavijest navode rukuje li postrojenje plastičnim peletima u količinama manjima, jednakima ili većima od praga od 1 500 tona godišnje. Prije prvog prijevoza plastičnih peleta u Uniji, prijevoznici iz EU-a ili ovlašteni predstavnici iz članka 4., kako je to primjenjivo, obavješćuju nadležna tijela države članice u kojoj prijevoznik iz EU-a ili ovlašteni predstavnik imaju poslovni nastan o svojem sudjelovanju u prijevozu plastičnih peleta unutar Unije i korištenom prijevoznom sredstvu.

3. Gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i ovlašteni predstavnici obavješćuju nadležna tijela iz stavka 2. o svakoj bitnoj promjeni u odnosu na prethodnu obavijest u skladu sa stavkom 2. u vezi s dotičnim postrojenjima i aktivnostima, koja je povezana s rukovanjem plastičnim peletima i njihovim prijevozom, među ostalim o svakom zatvaranju postojećeg postrojenja, prestanku aktivnosti prijevoza ili ako više ne podliježu ovoj Uredbi, te svim promjenama količina plastičnih peleta kojima se rukuje, a koje su relevantne za primjenu obveza povezanih s pragovima.

Članak 4.

Ovlašteni predstavnici prijevoznika iz trećih zemalja

1. Prijevoznici iz trećih zemalja pisanim putem imenuju ovlaštenog predstavnika u najmanje jednoj državi članici u kojoj prijevoznik iz treće zemlje obavlja prijevoz plastičnih peleta.

([18]) Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

([19]) Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj).

2. Prijevoznici iz trećih zemalja pisanim putem ovlašćuju ovlaštenog predstavnika da djeluje u njihovo ime kako bi se osigurala usklađenost s člankom 3. stavcima 2. i 3., člankom 5. stavkom 6. trećim podstavkom i člankom 15. stavkom 1. ove Uredbe. Takvom ovlaštenom predstavniku može se obratiti uz prijevoznike iz trećih zemalja ili umjesto njih. Ovlaštenje ovlaštenog predstavnika valjano je samo kada ga ovlašteni predstavnik prihvati pisanim putem. Imenovanjem ovlaštenog predstavnika ne dovode se u pitanje pravni postupci koji bi se mogli pokrenuti protiv prijevoznika iz trećih zemalja.

3. Prijevoznik iz treće zemlje istodobno obavješćuje nadležna tijela države članice iz stavka 1. i Komisiju o imenovanju ovlaštenog predstavnika i njegovu ovlaštenju prije prvog prijevoza plastičnih peleta u Uniji.

Članak 5.

Obveze u pogledu rukovanja plastičnim peletima

1. Gospodarski subjekti poduzimaju sljedeće mjere:

(a) utvrđuju plan upravljanja rizicima za svako postrojenje u skladu s Prilogom I., uzimajući u obzir vrstu i veličinu postrojenja te opseg aktivnosti koje se u njemu obavljaju;

(b) ugrađuju opremu i provode postupke opisane u planu upravljanja rizicima; i

(c) dostavljaju plan upravljanja rizicima nadležnom tijelu države članice u kojoj se postrojenje nalazi zajedno s vlastitom izjavom o sukladnosti izdanom u skladu s predloškom obrasca iz Priloga II.

Gospodarski subjekti dužni su redovito ažurirati plan upravljanja rizicima, posebno s obzirom na stečeno iskustvo, odnosno nedostatke koje su utvrdili pri rukovanju plastičnim peletima, i na zahtjev ga staviti na raspolaganje nadležnim tijelima.

2. Gospodarski subjekti koji su mala, srednja ili velika poduzeća koja upravljaju postrojenjima u kojima se u prethodnoj kalendarskoj godini rukovalo plastičnim peletima u količinama manjima od praga od 1 500 tona ili koji su mikropoduzeća obavješćuju nadležno tijelo države članice u kojoj se postrojenje nalazi o ažuriranju plana upravljanja rizicima za svako postrojenje te o obnavljanju vlastite izjave o sukladnosti svakih pet godina od posljednje obavijesti.

3. Nadležna tijela mogu zahtijevati od gospodarskih subjekata da poduzmu sljedeće mjere:

(a) promijene planove upravljanja rizicima dostavljene u skladu sa stavcima 1. i 2. kako bi se omogućila učinkovita prevencija gubitaka ili prema potrebi sprečavanje njihova širenja i uklanjanje i kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima iz Priloga I.; i

(b) pravodobno provedu bilo koju od mjera navedenih u Prilogu I.

4. Prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja osiguravaju provedbu mjera utvrđenih u Prilogu III.

5. Kad gospodarski subjekti provode mjere utvrđene u planu upravljanja rizicima, a prijevoznici iz EU-a i trećih zemalja mjere utvrđene u Prilogu III., oni to čine prema sljedećem redoslijedu prioriteta:

(a) mjere za prevenciju istjecanja;

(b) mjere za sprečavanje širenja istjecanja kako bi se spriječili gubici;

(c) mjere za uklanjanje nakon istjecanja ili gubitka.

6. Gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja obvezni su:

(a) pobrinuti se da su njihovi zaposlenici osposobljeni u skladu s njihovim konkretnim ulogama i odgovornostima, da budu upoznati s relevantnom opremom i znaju je koristiti i da provode postupke utvrđene da bi se zajamčila usklađenost s ovom Uredbom; i

(b) voditi evidenciju o godišnjim procijenjenim količinama gubitaka i ukupnim količinama plastičnih peleta kojima rukuju.

Šest mjeseci nakon objave odgovarajuće usklađene norme u *Službenom listu Europske unije* ili od datuma početka primjene provedbenog akta iz članka 18. stavka 3. gospodarski subjekti te prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja procjenjuju količine gubitaka iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka u skladu sa standardiziranom metodologijom iz članka 18.

Ovlašteni predstavnici dostavljaju dokaze o tome da prijevoznici iz trećih zemalja ispunjavaju obvezu utvrđenu u prvom podstavku točki (a). Gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i ovlašteni predstavnik dužni su čuvati evidenciju iz točke (b) prvog podstavka pet godina i na zahtjev je dati na uvid nadležnim tijelima i, prema potrebi, certifikatorima za potrebe članka 6.

7. Ako se mjera poduzeta za sprečavanje, ograničavanje i uklanjanje istjecanja i gubitaka pokaže neuspješnom, gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja bez odgode poduzimaju korektivne mjere.

8. Gospodarski subjekti koji su srednja ili velika poduzeća, a upravljaju postrojenjima u kojima se u prethodnoj kalendarskoj godini rukovalo plastičnim peletima u količinama jednakima ili većima od praga od 1 500 tona svake godine za svako postrojenje provode internu procjenu usklađenosti postrojenja sa zahtjevima iz plana upravljanja rizicima iz Priloga I. ili s uvjetima pod kojima je izdana dozvola iz članka 7. stavka 1. točke (a).

Gospodarski subjekti iz prvog podstavka ovog stavka čuvaju evidenciju o internim procjenama tijekom razdoblja od pet godina i na zahtjev je stavljaju na raspolaganje nadležnim tijelima i certifikatorima za potrebe članka 6.

Članak 6.

Certificiranje

1. Do 17. prosinca 2027. i svake tri godine nakon toga ishođenjem potvrde koju izdaje certifikator, gospodarski subjekti koji su velika poduzeća dokazuju da je proces rukovanja u svakom postrojenju u kojem se u prethodnoj kalendarskoj godini rukovalo plastičnim peletima u količinama jednakima ili većima od praga od 1 500 tona usklađen sa zahtjevima iz Priloga I.

2. Do 17. prosinca 2028. i svake četiri godine nakon toga ishođenjem potvrde koju izdaje certifikator, gospodarski subjekti koji su srednja poduzeća dokazuju da je proces rukovanja u svakom postrojenju u kojem se u prethodnoj kalendarskoj godini rukovalo plastičnim peletima u količinama jednakima ili većima od praga od 1 500 tona usklađen sa zahtjevima iz Priloga I.

3. Do 17. prosinca 2030. gospodarski subjekti koji su mala poduzeća dokazuju ishođenjem potvrde koju izdaje certifikator da je postupak rukovanja u svakom postrojenju u kojem se u prethodnoj kalendarskoj godini rukovalo plastičnim peletima u količinama jednakima ili većima od praga od 1 500 tona usklađen sa zahtjevima iz Priloga I. Ta potvrda vrijedi pet godina.

Gospodarski subjekti iz prvog podstavka ovog stavka moraju biti usklađeni s člankom 5. stavkom 2. nakon isteka valjanosti potvrde, osim ako je odluče obnoviti u skladu s prvim podstavkom ovog stavka.

4. Certifikatori provode nasumične provjere, među ostalim na okolnim područjima neposredno uz postrojenja ako su dostupna, kako bi osigurali da je plan upravljanja rizicima primjeren za sprečavanje gubitaka plastičnih peleta i da se propisno provode sve mjere koje su u njemu sadržane.

5. Potvrde ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

(a) izdane su u skladu s predloškom obrasca iz Priloga IV. i u elektroničkom obliku;

(b) u njima su točno navedeni gospodarski subjekt, postrojenje obuhvaćeno potvrdom, datum svake provjere obavljene na licu mjesta i razdoblje valjanosti;

(c) potvrđuju sukladnost postrojenja obuhvaćenog potvrdom sa zahtjevima iz Priloga I.

6. Certifikatori bez nepotrebne odgode obavješćuju nadležno tijelo o:

(a) izdanim potvrdama;

(b) suspendiranim ili povučenim potvrdama;

(c) izmjenama u potvrdama.

Članak 7.

Usklađenost na temelju dozvola

1. Države članice mogu izuzeti gospodarske subjekte od obveza utvrđenih u članku 5. stavku 1. točki (c) i članku 5. stavku 2., kao i od obveze ishođenja potvrde u skladu s člankom 6. stavcima 1., 2. i 3. za svako postrojenje, pod sljedećim uvjetima:

(a) za rad postrojenja potrebna je dozvola;

(b) gospodarski subjekt obavijestio je tijelo nadležno za izdavanje dozvola o svojem planu upravljanja rizicima te o njegovim ažuriranjima svake tri godine za velika poduzeća, svake četiri godine za srednja poduzeća i svakih pet godina za mikropoduzeća i mala poduzeća;

(c) dozvola je izdana ili preispitana i, prema potrebi, ažurirana na temelju provjere usklađenosti gospodarskih subjekata sa zahtjevima iz Priloga I. nakon dostavljanja plana upravljanja rizicima i naknadnih ažuriranja, kako je navedeno u točki (b); i

(d) postrojenje podliježe redovitim inspekcijskim pregledima koje provode nadležna tijela, uključujući posjete na licu mjesta, ispitivanje cijelog raspona relevantnih učinaka na okoliš, uključujući i one od istjecanja i gubitaka, u vremenskim razdobljima iz članka 5. stavka 2. i vremenskim razdobljima jednakim onima koja proizlaze iz primjene članka 6. stavaka 1., 2. i 3.

2. Država članica obavješćuje Komisiju o izuzeću gospodarskih subjekata i o nacionalnim pravilima o dozvolama.

Članak 8.

Usklađenost s pomoću sustava upravljanja okolišem

1. Gospodarski subjekti koji su registrirani u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1221/2009 izuzeti su od usklađenosti s obvezama utvrđenima u članku 5. stavku 2. i članku 6. stavcima 1., 2. i 3. ove Uredbe, pod uvjetom da je okolišni procjenitelj, kako je definiran u članku 2. točki 20. Uredbe (EZ) br. 1221/2009, provjerio da su zahtjevi iz Priloga I. ovoj Uredbi uključeni u sustav upravljanja okolišem gospodarskog subjekta i da su provedeni.

2. Države članice mogu izuzeti gospodarske subjekte od usklađenosti s člankom 5. stavkom 2., člankom 6. stavcima 1., 2. i 3. ako su pripremili i proveli sustav upravljanja okolišem (EMS) za svako postrojenje i pod sljedećim uvjetima:

(a) akreditirani certifikator proveo je ocjenjivanje sukladnosti kako bi i provjerama na licu mjesta provjerio jesu li EMS i način na koji se provodi usklađeni sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu I.;

(b) gospodarski subjekt obavješćuje nadležna tijela o ocjenjivanju sukladnosti EMS-a iz točke (a), uključujući informacije o gospodarskom subjektu, postrojenju za koje se provjerava usklađenost, datumu kad je provedena provjera na licu mjesta i razdoblju valjanosti ocjenjivanja sukladnosti; i

(c) redovita ocjenjivanja sukladnosti EMS-a uključuju, najmanje svake tri godine, evaluaciju njegove provedbe u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu I.

Članak 9.

Akreditacija certifikatora

Akreditacija certifikatora iz članka 2. točke 15. podtočke (a) uključuje evaluaciju usklađenosti sa sljedećim zahtjevima:

(a) certifikator se utvrđuje na temelju prava države članice i ima pravnu osobnost;

(b) certifikator je tijelo treće strane neovisno o gospodarskom subjektu;

(c) certifikator, njegovo više rukovodstvo i osoblje odgovorno za ocjenjivanje sukladnosti ne smiju sudjelovati ni u jednoj djelatnosti koja bi se mogla kositi s njihovom neovisnosti u prosudbi ili integritetom u vezi s aktivnostima certificiranja;

(d) certifikator i njegovo osoblje postupaju na nediskriminirajući način i svoje aktivnosti provode s najvišim stupnjem profesionalnog integriteta i potrebne tehničke stručnosti, bez pritisaka i poticaja, među ostalim financijskih, koji bi mogli utjecati na njihovu prosudbu ili rezultate njihovih aktivnosti certificiranja, osobito u vezi s osobama ili skupinama osoba koje bi mogle imati interesa u rezultatima tih aktivnosti. Zajamčuje se nepristranost certifikatora, njihova višeg rukovodstva i osoblja odgovornog za obavljanje certificiranja i drugih zadaća;

(e) certifikator mora imati stručno znanje, opremu i infrastrukturu koji su potrebni za obavljanje ocjenjivanja sukladnosti za koje je akreditiran;

(f) certifikator mora imati dovoljno primjereno kvalificiranog i iskusnog osoblja odgovornog za obavljanje zadaća ocjenjivanja sukladnosti;

(g) ne dovodeći u pitanje ovlasti nadležnih tijela na temelju članka 16. stavka 3. točke (b), osoblje certifikatora čuva poslovnu tajnu u pogledu svih informacija dobivenih pri obavljanju zadaća ocjenjivanja sukladnosti;

(h) ako certifikator podugovara određene zadaće povezane s certificiranjem ili ih prenosi društvu kćeri, on preuzima punu odgovornost za zadaće koje obavljaju podugovaratelji ili društva kćeri te ocjenjuje i prati kvalifikacije podugovaratelja ili društva kćeri i posao koji obavljaju. Podugovaratelji ili društva kćeri mogu obavljati samo zadaće obuhvaćene opsegom akreditacije certifikatora. Certifikatori osiguravaju da aktivnosti njihovih podugovaratelja ili društava kćeri ne utječu na povjerljivost, objektivnost ili nepristranost njihovih aktivnosti certificiranja.

Članak 10.

Obveza obavješćivanja

Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([20]) i Uredbu (EZ) br. 1907/2006, svi proizvođači, uvoznici, daljnji korisnici ili distributeri koji na tržište stavljaju plastične pelete koji su mikročestice sintetičkih polimera u skladu s unosom 78. stavkom 7. Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 stavljaju informacije iz Priloga V. ovoj Uredbi na oznaku, ambalažu, upute za upotrebu ili na sigurnosno-tehnički list. Informacije moraju biti jasno vidljive, čitljive i neizbrisive. Informacije u tekstu navode se na službenim jezicima država članica u kojima se plastični peleti stavljaju na tržište, osim ako dotične države članice odrede drukčije. Proizvođač, uvoznik, daljnji korisnik ili distributer može dostavljati te informacije pri izvršavanju obveza u skladu s unosom 78.stavkom 7. Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006.

([20]) Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1. ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj).

Članak 11.

Javni pristup informacijama

1. Nadležna tijela stavljaju na raspolaganje javnosti, među ostalim sustavno putem interneta, na internetskim stranicama koje je lako pronaći, besplatno i bez ograničavanja pristupa na registrirane korisnike te istodobno osiguravajući zaštitu povjerljivih poslovnih informacija, sljedeće:

(a) informacije koje su dobila u skladu s člankom 3. stavcima 2. i 3. i člankom 4.;

(b) planove upravljanja rizicima koje su primila u skladu s člankom 5. stavcima 1. i 2.;

(c) vlastite izjave o sukladnosti koje su dobila u skladu s člankom 5. stavcima 1. i 2.;

(d) potvrde izdane na temelju članka 6. i obavijesti koje su primila u skladu sa stavkom 6. tog članka;

(e) sadržaj odluke o izdavanju dozvole, uključujući presliku dozvole i sva naknadna ažuriranja ili poveznicu na druge postojeće javno dostupne registre ili internetske stranice, uspostavljene na razini države članice, koji omogućuju pristup takvim dozvolama i njihovim naknadnim ažuriranjima; i

(f) sadržaj ocjene sukladnosti EMS-a koju su dobila u skladu s člankom 8. stavkom 2. točkom (b).

2. Nadležna tijela, kad stavljaju na raspolaganje javnosti planove upravljanja rizicima iz stavka 1. točke (b) ovog članka ne objavljuju informacije iz Priloga I. stavka 1. točke (b). Nadležna tijela mogu izostaviti dijelove drugih informacija iz stavka 1. točaka (a) i (b) ovog članka ako bi njihovo otkrivanje negativno utjecalo na sigurnost dotičnih postrojenja ili sigurnost lokalnog stanovništva ili bilo kojeg od interesa navedenih u članku 4. stavku 2. točkama od (a) do (h) Direktive 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([21]). Nadležna tijela mogu zatražiti od gospodarskih subjekata da naznače koje se dijelove informacija neće objavljivati.

3. Komisija objavljuje popis takvih nacionalnih internetskih stranica iz stavka 1. na svojim internetskim stranicama, pod uvjetom da države članice dostave potrebne informacije.

4. Komisija izrađuje popis imenovanih ovlaštenih predstavnika prijevoznika iz trećih zemalja na temelju informacija koje su joj dostavljene u skladu s člankom 4. stavkom 3. te taj popis stavlja na raspolaganje javnosti, među ostalim sustavno putem interneta, na internetskim stranicama koje je lako pronaći, besplatno i bez ograničavanja pristupa na registrirane korisnike te istodobno osiguravajući zaštitu povjerljivih poslovnih informacija.

Članak 12.

Obveze u pogledu pomorskog prijevoza plastičnih peleta u teretnim kontejnerima

1. Krcatelji osiguravaju sljedeće:

(a) plastični peleti pakiraju se u kvalitetnu ambalažu koja je dovoljno čvrsta da izdrži udare i opterećenja do kojih obično dolazi tijekom prijevoza i koja je osmišljena i zatvorena tako da se spriječi svaki gubitak sadržaja koji bi u normalnim uvjetima prijevoza mogle uzrokovati vibracije ili sile ubrzanja;

(b) informacije o prijevozu kojima se identificiraju teretni kontejneri koji sadržavaju plastične pelete dostavljaju se prije utovara plastičnih peleta brodaru, agentu i zapovjedniku pomorskog plovila kao dodatak informacijama o teretu koje se zahtijevaju pravilom VI/2 Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskog života na moru (Konvencija SOLAS); i

(c) informacije o teretu iz točke (b) ovog stavka popraćene su posebnim zahtjevom u pogledu slaganja tereta u kojem se zahtijeva da slaganje teretnih kontejnera koji sadržavaju plastične pelete bude u skladu sa stavkom 3.

([21]) Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/4/oj).

2. Brodari i zapovjednici pomorskih plovila, te prema potrebi agenti, osiguravaju da posjeduju popis ili manifest ili odgovarajući plan utovara u skladu s informacijama o teretu dobivenim od krcatelja iz stavka 1. točke (b).

3. Brodari i zapovjednici pomorskih plovila osiguravaju da su teretni kontejneri koji sadržavaju plastične pelete smješteni ispod palube, kad god je to razumno izvedivo, ili na otvorenom dijelu broda u zaštićenim područjima izloženih paluba. U oba se slučaja takvi kontejneri osiguravaju kako bi se opasnosti za morski okoliš svele na najmanju moguću mjeru, a da se pritom ne umanjuje sigurnost pomorskog plovila i osoba na brodu.

Članak 13.

Provjera usklađenosti i izvješćivanje

1. Nadležna tijela provjeravaju usklađenost gospodarskih subjekata, prijevoznika iz EU-a i prijevoznika iz trećih zemalja te ovlaštenih predstavnika, krcatelja, brodara, agenata i zapovjednika pomorskih plovila s obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi, uzimajući u obzir, ako je to primjenjivo, informacije koje su navedene u vlastitim izjavama o sukladnosti iz članka 5. stavaka 1. i 2. koje su certifikatori i nadležna tijela prikupili u skladu s člankom 6. stavkom 6. i člankom 7. stavkom 1. u skladu s izuzećima odobrenima na temelju članka 8. Nadležna tijela, koristeći se pristupom koji se temelji na procjeni rizika, provode inspekcije zaštite okoliša, među ostalim i bez prethodne obavijesti, te druge mjere provjere.

2. Države članice do 1. siječnja 2030. i svake tri godine nakon toga, podnose Komisiji izvješće koje sadržava kvalitativne i kvantitativne informacije o provedbi ove Uredbe tijekom tri prethodne uzastopne kalendarske godine. Te informacije uključuju:

(a) broj gospodarskih subjekata po veličini poduzeća na temelju Preporuke Komisije 2003/361/EZ i po gospodarskoj djelatnosti, kao i njihovih postrojenja, broj prijevoznika iz EU-a i iz trećih zemalja te prijevoznih sredstava kojima se služe ti prijevoznici za prijevoz plastičnih peleta;

(b) broj planova upravljanja rizicima i vlastitih izjava dostavljenih na temelju članka 5. stavaka 1. odnosno 2., broj potvrda dostavljenih na temelju članka 6. stavka 6. i broj gospodarskih subjekata koji su registrirani u sustavu EMAS ili primjenjuju sustav EMS koji ispunjava uvjete iz članka 8. stavka 2.;

(c) broj izdanih dozvola koje ispunjavaju uvjete na temelju članka 7.; i

(d) broj i rezultate inspekcija zaštite okoliša i drugih mjera provjere provedenih u skladu sa stavkom 1. ovog članka te broj nezgoda i nesreća prijavljenih u skladu s člankom 14. stavkom 1. i mjera poduzetih u slučaju neusklađenosti s obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi.

3. Komisija provedbenim aktima utvrđuje format izvješćâ iz stavka 2. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 24. stavka 2.

4. Najkasnije tri mjeseca nakon datuma izvješćivanja iz stavka 2. Komisija stavlja javnosti na raspolaganje pregled primjene ove Uredbe u cijeloj Uniji na osnovi podataka dostavljenih na temelju tog stavka.

Članak 14.

Nezgode i nesreće

1. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2004/35/EZ, u slučaju gubitka uzrokovanog nezgodom ili nesrećom koji utječe na zdravlje ljudi ili okoliš gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja dužni su:

(a) prema potrebi odmah obavijestiti hitne službe;

(b) odmah poduzeti sve moguće mjere za svođenje na najmanju mjeru posljedica za zdravlje ljudi ili okoliš;

(c) bez odgode, a najkasnije 30 dana nakon nezgode ili nesreće koja uzrokuje gubitak koji utječe na zdravlje ljudi ili okoliš, nadležnim tijelima na čijem se državnom području dogodila nezgoda ili nesreća dostaviti sljedeće informacije:

i. procijenjene količine gubitka;

ii. uzroke gubitka; i

iii. mjere poduzete u skladu s točkom (b); i

(d) poduzimaju mjere za sprečavanje daljnjih nezgoda ili nesreća.

2. Nadležno tijelo na čijem se državnom području dogodila nezgoda ili nesreća prema potrebi zahtijeva da gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja poduzmu odgovarajuće dopunske mjere za svođenje na najmanju mjeru posljedica za zdravlje ljudi ili okoliš i spriječe daljnje nezgode ili nesreće, među ostalim i organiziranjem posebnih osposobljavanja.

3. U slučaju bilo kakve nezgode ili nesreće koja utječe na zdravlje ljudi ili okoliš u drugoj državi članici, nadležno tijelo na čijem se državnom području dogodila nesreća ili nezgoda odmah o tome obavješćuje nadležno tijelo te druge države članice.

Članak 15.

Neusklađenost

1. U slučaju kršenja pravila utvrđenih u ovoj Uredbi, gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a, prijevoznici iz trećih zemalja i ovlašteni predstavnici, kako je primjenjivo, odmah:

(a) o tome obavješćuju nadležno tijelo;

(b) poduzimaju mjere potrebne za ponovno postizanje usklađenosti u najkraćem mogućem roku; i

(c) poduzimaju sve dopunske mjere koje nadležno tijelo odredi kao potrebne za ponovno postizanje usklađenosti.

2. Ako kršenje pravila utvrđenih u ovoj Uredbi dovodi u neposrednu opasnost zdravlje ljudi ili može imati znatne i neposredne štetne učinke na okoliš, nadležno tijelo suspendira, ili ako to kršenje dovodi do znatnog gubitka, može suspendirati, rad postrojenja ili jednog njegova dijela te isključuje iz prometa cestovna vozila, željezničke vagone ili plovila unutarnje plovidbe ili sprječava njihovo kretanje, do ponovnog postizanja usklađenosti u skladu sa stavkom 1. točkama (b) i (c).

Članak 16.

Određivanje nadležnih tijela i njihovih ovlasti

1. Države članice određuju jedno ili više nadležnih tijela za primjenu i izvršenje ove Uredbe. Države članice bez odgode nakon 16. prosinca 2025. obavješćuju Komisiju o nazivima, adresama i podacima za kontakt nadležnih tijela te je obavješćuju i o svim naknadnim promjenama tih informacija.

2. Države članice svojim nadležnim tijelima dodjeljuju ovlasti za inspekciju i izvršenje potrebne za osiguravanje usklađenosti s ovom Uredbom.

3. Ovlasti nadležnih tijela iz stavka 2. uključuju barem sljedeće:

(a) ovlast za pristup svim relevantnim dokumentima, podacima ili informacijama povezanima s kršenjem ove Uredbe, u bilo kojem obliku ili formatu i bez obzira na medij ili mjesto na kojem su pohranjeni, i ovlast za izradu ili dobivanje njihovih preslika;

(b) ovlast da se od svih fizičkih ili pravnih osoba zatraži dostavljanje svih relevantnih informacija, podataka ili dokumenata, u bilo kojem obliku ili formatu i bez obzira na medij ili mjesto na kojem su pohranjeni, kako bi se utvrdilo je li došlo ili dolazi do kršenja ove Uredbe te pojedinosti takvog kršenja;

(c) ovlast za pokretanje inspekcija na vlastitu inicijativu radi zaustavljanja ili zabrane kršenja ove Uredbe; i

(d) ovlast za pristup postrojenjima.

4. Nadležna tijela kao dokaz mogu upotrebljavati sve informacije, dokumente, nalaze, izjave ili obavještajne podatke u svrhu provedbe inspekcija zaštite okoliša i drugih mjera provjere bez obzira na njihov oblik ili medij na kojemu su pohranjeni.

5. Ako na njihovu državnom području postoji više nadležnih tijela, države članice osiguravaju uspostavu odgovarajućih mehanizama za komunikaciju i koordinaciju.

Članak 17.

Informacije i pomoć u pogledu usklađenosti

1. Komisija do 17. prosinca 2026. izrađuje i stavlja na raspolaganje javnosti, među ostalim putem interneta, na internetskim stranicama koje je lako pronaći, besplatno i bez ograničavanja pristupa na registrirane korisnike, materijale za osvješćivanje i osposobljavanje o primjerenoj provedbi obveza utvrđenih u ovoj Uredbi, uz savjetovanje s predstavnicima gospodarskih subjekata, prijevoznicima i certifikatorima, uključujući mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća i relevantne nevladine organizacije za zaštitu okoliša te u suradnji s nadležnim tijelima. Prema potrebi, Komisija se također savjetuje s predstavnicima ovlaštenih predstavnika, krcateljima i brodarima, agentima i zapovjednicima pomorskih plovila.

2. Države članice osiguravaju da gospodarski subjekti, prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja, ovlašteni predstavnici, krcatelji i brodari, zastupnici i zapovjednici pomorskih plovila dobiju pristup informacijama o usklađenosti s ovom Uredbom te da u tom pogledu dobiju pomoć, a posebno mikropoduzeća i mala poduzeća.

Ne dovodeći u pitanje primjenjiva pravila o državnim potporama, pomoć iz prvog podstavka može, konkretno, biti u obliku:

(a) financijske potpore, među ostalim za potrebe certificiranja za mala poduzeća;

(b) pristupa financiranju;

(c) specijaliziranog upravljanja i osposobljavanja osoblja; i

(d) organizacijske i tehničke pomoći.

3. Države članice potiču uspostavu programa osposobljavanja za kvalificiranje osoblja certifikatorâ.

Članak 18.

Norme

1. Za potrebe usklađenosti s obvezom iz članka 5. stavka 6. točke (b) metodologija za procjenu količine gubitaka izrađuje se prema usklađenim normama u skladu s postupcima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1025/2012.

2. Komisija podnosi zahtjev za izradu usklađenih normi jednoj europskoj organizaciji za normizaciju, ili više njih, do 17. prosinca 2026.

3. Ako nijedna europska organizacija za normizaciju ne prihvati zahtjev za izradu usklađene norme ili ako Komisija smatra da predložena norma ne zadovoljava zahtjeve koje bi trebala obuhvatiti, Komisija provedbenim aktom utvrđuje metodologiju iz stavka 1. ovog članka. Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24. stavka 3.

Članak 19.

Rješavanje pritužbi i pristup pravosuđu

1. Fizičke ili pravne osobe za koje se prema nacionalnom pravu smatra da imaju dostatan interes ili koje smatraju da su njihova prava povrijeđena imaju pravo nadležnim tijelima podnijeti potkrijepljene pritužbe ako smatraju, na osnovi objektivnih okolnosti, da gospodarski subjekt, prijevoznik iz EU-a, prijevoznik iz treće zemlje ili krcatelj ili brodar, agent ili zapovjednik pomorskog plovila nije usklađen s ovom Uredbom.

Za potrebe prvog podstavka smatra se da nevladini subjekti ili organizacije koje promiču zaštitu zdravlja ljudi ili zaštitu okoliša ili oni koji promiču zaštitu potrošača i zadovoljavaju sve zahtjeve na temelju nacionalnog prava imaju dostatan interes.

2. Nadležna tijela procjenjuju potkrijepljene pritužbe iz stavka 1. ovog članka i, prema potrebi, poduzimaju korake potrebne za provjeru takvih pritužbi, uključujući inspekcije i saslušanja osobe ili organizacije. Ako se utvrdi da je pritužba osnovana, nadležna tijela poduzimaju potrebne mjere u skladu s člankom 5. stavkom 3., člankom 14. stavkom 2. i člankom 15. stavkom 2.

3. Nadležna tijela što je prije moguće obavješćuju osobe iz stavka 1. koje su podnijele pritužbu na njihovu odluku o prihvaćanju ili odbijanju zahtjeva za djelovanje navedenog u pritužbi te navode obrazloženje.

4. Države članice osiguravaju da osoba iz stavka 1. ima pristup sudu ili drugom neovisnom i nepristranom javnom tijelu nadležnom za preispitivanje postupovne i materijalne zakonitosti odluka, postupanja ili nepostupanja nadležnog tijela na temelju ove Uredbe, ne dovodeći u pitanje odredbe nacionalnog prava kojima se zahtijeva da se prije pribjegavanja sudskom postupku iscrpe postupci upravnog preispitivanja. Ti su postupci preispitivanja moraju biti pošteni, pravedni i pravodobni, ne pretjerano skupi te se njima moraju predvidjeti odgovarajuća i djelotvorna pravna sredstva, uključujući mjere zabrane ako je to potrebno.

5. Države članice osiguravaju da se javnosti stave na raspolaganje praktične informacije o pristupu postupcima upravnog i sudskog preispitivanja iz ovog članka.

Članak 20.

Sankcije

1. Ne dovodeći u pitanje obveze država članica na temelju Direktive (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća ([22]), države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere za osiguravanje njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

2. Sankcije iz stavka 1. uključuju upravne novčane sankcije kojima se osobama koje su počinile kršenje učinkovito oduzimaju ekonomske koristi koje proizlaze iz tih kršenja.

3. U slučaju najtežih kršenja koje je počinila pravna osoba, najviša razina upravnih novčanih sankcija iz stavka 2. iznosi najmanje 3 % njezinog godišnjeg prometa u Uniji u financijskoj godini koja prethodi godini u kojoj je izrečena upravna novčana sankcija.

4. Države članice mogu osim toga ili umjesto toga izricati kaznene sankcije pod uvjetom da su one jednako učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće kao upravne novčane sankcije iz ovog članka.

5. Države članice osiguravaju da se sankcijama utvrđenima na temelju ovog članka na odgovarajući način uzme u obzir sljedeće, kako je primjenjivo:

(a) priroda, težina i razmjer kršenja;

(b) stanovništvo ili okoliš na koje kršenje utječe, imajući na umu učinak kršenja na cilj postizanja visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša;

(c) je li kršenje opetovano ili je jednokratno.

6. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama iz stavka 1. te o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

([22]) Direktiva (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ (SL L, 2024/1203, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj).

Članak 21.

Naknada štete

1. Ako je kršenjem ove Uredbe nanesena šteta zdravlju ljudi, države članice osiguravaju da oštećene osobe imaju pravo zatražiti i dobiti naknadu za tu štetu od fizičkih ili pravnih osoba odgovornih za to kršenje.

2. Države članice osiguravaju da se nacionalna pravila i postupci koji se odnose na zahtjeve za naknadu štete oblikuju i primjenjuju tako da ne onemogućuju niti pretjerano otežavaju ostvarivanje prava na naknadu štete prouzročene kršenjem na temelju stavka 1.

3. Države članice mogu utvrditi rokove zastare za podnošenje zahtjeva za naknadu štete iz stavka 1. Takva razdoblja ne počinju prije nego što kršenje prestane ni prije nego što osoba koja ima pravo tražiti naknadu sazna ili se razumno može očekivati da će znati da je pretrpjela štetu zbog kršenja na temelju stavka 1.

Članak 22.

Izmjene prilogâ

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 23. radi izmjene:

(a) tehničkih zahtjeva utvrđenih u stavcima 2., 3., 4. i 5. Priloga I.;

(b) točaka 1., 2. i 3. Priloga III. radi dodavanja ili uklanjanja zahtjeva u pogledu opreme ili postupaka ili određivanja tehničkih značajki postojeće opreme i postupaka; i

(c) pojedinosti obrazaca utvrđenih u prilozima II. i IV.

2. Komisija donosi delegirane akte iz stavka 1. ovog članka na osnovi:

(a) iskustva stečenog u provedbi članaka 3., 5., 6., 7., 8., 13. i 14.;

(b) informacija koje su gospodarski subjekti stavili na raspolaganje o godišnjim procijenjenim količinama gubitaka plastičnih peleta, kako je prijavljeno na temelju Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006;

(c) relevantnih međunarodnih standarda;

(d) posebnosti sektorâ djelatnosti;

(e) posebnih potreba mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća; ili

(f) tehničkog napretka i znanstvenog razvoja;

Članak 23.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 22. stavka 1. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 2. siječnja 2028. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 22. stavka 1. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 22. stavka 1. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 24.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 25.

Evaluacija i preispitivanje

1. Do 17. prosinca 2033. Komisija provodi evaluaciju provedbe ove Uredbe s obzirom na njezine ciljeve. Komisija podnosi izvješće o glavnim nalazima evaluacije Europskom parlamentu i Vijeću. To izvješće uključuje barem sljedeće:

(a) iskustvo stečeno u provedbi ove Uredbe;

(b) informacije koje su dostavile države članice na temelju članka 13. stavka 2.;

(c) informacija koje su gospodarski subjekti stavili na raspolaganje o godišnjim procijenjenim količinama gubitaka plastičnih peleta, kako je prijavljeno u skladu s Prilogom XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006;

(d) doprinos ove Uredbe općem cilju smanjenja onečišćenja mikroplastikom za 30 % do 2030.;

(e) procjenu potrebe za poduzimanjem daljnjih mjera u pogledu dodatnih izvora nenamjernog ispuštanja mikroplastike kako bi se postigao cilj Unije o smanjenju onečišćenja mikroplastikom;

(f) najnovije podatke i znanstvene spoznaje;

(g) procjenu najnovijih podataka i znanstvenih nalaza o kemijskoj sljedivosti plastičnih peleta i o relevantnosti uvođenja jedinstvenog kemijskog potpisa;

(h) međudjelovanje ove Uredbe s relevantnim međunarodnim inicijativama kojima se nastoji riješiti pitanje gubitaka plastičnih peleta, posebno u vezi s pomorskim prometom;

(i) procjenu učinka na provedbu ove Uredbe isključivanja iz određenih obveza na temelju ove Uredbe gospodarskih subjekata, koji rukuju plastičnim peletima ispod određenih pragova, i relevantnost utvrđivanja praga za prijevoznike;

(j) procjenu učinka koji su izuzeća odobrena na temelju članka 7. imala na postizanje cilja sprečavanja istjecanja i gubitaka;

(k) procjenu usklađenosti prijevoznika, posebno prijevoznika iz trećih zemalja, s obvezama na temelju ove Uredbe;

(l) procjenu relativne učinkovitosti različitih načina pružanja informacija kako je navedeno u članku 10.

2. Ako je to primjereno, izvješće je popraćeno zakonodavnim prijedlogom Europskom parlamentu i Vijeću.

3. U slučaju da Međunarodna pomorska organizacija (IMO) donese mjere za siguran prijevoz plastičnih peleta brodovima i sprječavanje morskog onečišćenja uzrokovanog plastičnim peletima koje prevoze brodovi, Komisija procjenjuje te mjere, uključujući potrebu da se osigura usklađenost s tim mjerama, te prema potrebi donosi zakonodavni prijedlog.

Članak 26.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 17. prosinca 2027. Međutim, članak 3. stavak 1., članak 5. stavak 6. drugi podstavak, članak 16., članak 17. stavak 1. i članak 18. stavci 2. i 3. primjenjuju se od 16. prosinca 2025.

Odstupajući od drugog stavka ovog članka, kad je riječ o krcateljima i operaterima, agentima i zapovjednicima pomorskih plovila, članak 1. stavak 2. točka (d), članak 12., članak 13. stavak 1., članak 17. stavci 2. i 3. i članak 19. primjenjuju se od 17. prosinca 2028.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. studenoga 2025.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednica*
R. METSOLA	M. BJERRE

PRILOG I.

PLAN UPRAVLJANJA RIZICIMA ZA POSTROJENJA

1. Plan upravljanja rizicima iz članka 5. stavka 1. sadržava sljedeće elemente:

   (a) plan lokacije;

   (b) broj tona plastičnih peleta kojima se godišnje rukuje;

   (c) lokacije unutar granica postrojenja na kojima bi moglo doći do istjecanja, uz točno navođenje lokacija s visokim i niskim rizikom;

   (d) lokacije unutar granica postrojenja iz kojih bi mogli poteći gubici i lokacije u neposredno okolnim područjima koja bi mogla biti pogođena gubicima, navodeći točno, u oba slučaja, lokacije s visokim i niskim rizikom;

   (e) postupke rukovanja tijekom kojih može doći do istjecanja i gubitaka peleta uz točno navođenje postupaka s visokim i niskim rizikom;

   (f) godišnju procjenu količina isteklih peleta na utvrđenim lokacijama i izgubljenih peleta na tim lokacijama;

   (g) popis aktivnosti pri kojima može doći do istjecanja ili gubitaka plastičnih peleta, a nad kojima bi postrojenje moglo imati ovlasti za provedbu nadzora, uključujući aktivnosti u kojima sudjeluju dobavljači, (pod)ugovaratelji i objekti za skladištenje izvan postrojenja;

   (h) definiciju točne uloge člana osoblja koji je zadužen za evidentiranje, istraživanje i daljnje praćenje istjecanja i gubitaka, uključujući podnošenje izvješća nadležnim tijelima kako je utvrđeno u članku 5. stavku 6. i članku 14. stavku 1.;

   (i) opis postojeće opreme za sprečavanje i ograničavanje širenja istjecanja i gubitaka te uklanjanje isteklih i izgubljenih peleta i

   (j) opis postojećih postupaka za sprečavanje i ograničavanje širenja istjecanja i gubitaka te uklanjanje isteklih i izgubljenih peleta.

2. Kad je riječ o točki i. stavka 1., ambalaža i oprema uspostavljeni radi sprečavanja i ograničavanja širenja istjecanja i gubitaka te uklanjanja isteklih i izgubljenih peleta moraju biti primjereni i razmjerni prirodi i veličini postrojenja te uključuju:

   (a) za sprečavanje: u postrojenjima u kojima se obavlja pakiranje, ambalažu koja je dovoljno čvrsta da izdrži udare, opterećenja i vremenske uvjete do kojih obično dolazi tijekom prijevoza; čvrstoća upotrijebljenog ambalažnog materijala i izrada ambalaže odgovaraju kapacitetu ambalaže i njezinoj predviđenoj uporabi; ambalaža je nepropusna ili obložena odgovarajućim zaštitnim slojem te je izrađena i zatvorena tako da se spriječi svaki gubitak sadržaja do kojeg bi moglo doći zbog vibracija ili sila ubrzanja u uobičajenim uvjetima prijevoza;

   (b) za ograničavanje: na lokacijama s visokim rizikom od istjecanja, uređaje za sakupljanje (npr. podlošci za istjecanje i ukopani retencijski spremnici s čeličnim rešetkama) postavljeni kako bi se osiguralo da se istjecanje na pod lako može ograničiti i očistiti, te odvodne poklopce koji zadržavaju plastične pelete ili prikladne alternative za zaštitu podzemnih odvodnih sustava;

   (c) za uklanjanje: na mjestima istjecanja i gubitka, usisavače s dostatnim kapacitetom za unutarnju i vanjsku uporabu, dostatni alati za čišćenje (npr. metle, lopatice i metlice za smeće, kante, ljepljive trake za popravke) te kante za zbrinjavanje prikupljenih plastičnih peleta i prazne vreće.

3. Kad je riječ o točki (j) stavka 1., postupci uspostavljeni radi sprečavanja i ograničavanja širenja istjecanja i gubitaka te uklanjanja isteklih i izgubljenih peleta moraju biti primjereni i razmjerni prirodi i veličini postrojenja te uključuju:

   (a) obavješćivanje trećih strana koje pristupaju postrojenju radi utovara, istovara ili drugog oblika rukovanja plastičnim peletima o relevantnim postupcima za sprečavanje i ograničavanje širenja istjecanja i gubitaka te uklanjanje isteklih i izgubljenih peleta;

(b) rukovanje ambalažom plastičnih peleta na način kojim se sprječava bušenje ambalaže; na mjestima s visokim rizikom od istjecanja, osiguravanje redovitih inspekcija, čišćenja i održavanja uređaja za sakupljanje i objekata za skladištenje, kao i ambalaže i spremnika; u slučaju propuštanja ili sipljenja ambalaže i spremnika, osiguravanje da se više ne upotrebljavaju;

(c) ograničavanje širenja istjecanja i njihovo čišćenje što je prije moguće, a najkasnije na kraju postupka;

(d) osiguravanje toga da izvan cestovnog vozila, željezničkog vagona ili plovila unutarnje plovidbe nema plastičnih peleta kad napuštaju postrojenje i osiguravanje toga da su rampe za utovar i istovar na cestovnim vozilima i željezničkim vagonima podignute kad napuštaju mjesto utovara ili istovara.

4. Osim stavka 2. i na osnovi prirode i veličine postrojenja, kao i opsega njegovih aktivnosti, gospodarski subjekti razmatraju da u plan upravljanja rizicima uključe barem sljedeću dodatnu opremu:

(a) za sprečavanje: u postrojenjima u kojima se odvija pakiranje, ambalažu koja je otporna na propadanje u vodenom okolišu; vakuumske brtve na crijevima i cjevovodima; zaštitne pokrove na viličarima, hidrauličnoj opremi ili drugoj opremi za utovar i istovar kako bi se spriječilo bušenje ambalaže; opremu koja omogućuje stvaranje sigurnih priključnih točaka s ugrađenim sekundarnim sigurnosnim barijerama; sustave utovara osmišljene tako da omogućuju potpuno pražnjenje cijevi nakon utovara i istovara; zabrtvljene spremnike ili vanjske silose za skladištenje peleta; zaštitu kojom se sprečava prepunjenost silosa; automatizirane transportne sustave za pelete; opremu za ekstrakciju prašine od plastičnih peleta s primjerenim filtrima za prašinu od plastičnih peleta ili uređaje za sakupljanje; za čišćenje spremnika ili silosa za plastične pelete, upotreba filtara ili uređaja za sakupljanje vode za ispiranje i pročišćavanje zraka;

(b) za ograničavanje: sekundarne uređaje za sakupljanje postavljene između područja na kojima se rukuje plastičnim peletima i granice postrojenja, oko postrojenja i na priključnim mjestima na kojima se prebacuju plastični peleti; odvodne poklopce na svim podnim odvodima unutar zgrada i odvodima koji se nalaze na vanjskim površinama (npr. betonska podnožja, asfaltne ceste i popločene staze) koji, prema potrebi, imaju mrežice s veličinom oka manjom od najmanjih plastičnih peleta kojima se rukuje na licu mjesta; sustave odvodnjavanja ili filtriranja oborinskih voda radi kontrole poplava ili oluja koje se mogu razumno predvidjeti; sustav za pročišćavanje otpadnih voda; zatvorene spremnike za istekle plastične pelete i praznu ambalažu; zone za popravak oštećene ambalaže ili njezino zbrinjavanje; tlo ili podzemni dio u prostorima za utovar i istovar koji ne otežavaju uklanjanje isteklih plastičnih peleta;

(c) za uklanjanje: industrijske usisavače; namjenske spremnike za prikupljene plastične pelete koji su poklopljeni, označeni i osigurani kako bi se spriječilo daljnje izlijevanje i gubici, među ostalim u pogledu plastičnih peleta koji se nalaze na lokacijama u neposrednoj okolici postrojenja; ojačane vreće za prikupljanje.

5. Osim stavka 3. i na osnovi prirode i veličine postrojenja, kao i opsega njegovih aktivnosti, gospodarski subjekti razmatraju da u plan upravljanja rizicima uključe barem sljedeće postupke:

(a) za sprečavanje: ograničenja količina plastičnih peleta koje se prevoze u određenoj ambalaži; upotrebu podložaka za istjecanje na točkama pretovara i tijekom utovara i istovara; jasne protokole za otvaranje, utovar, zatvaranje i brtvljenje spremnika na početku i na kraju utovara; fizičko testiranje i praćenje djelotvornosti postupaka za sprečavanje; postupke prihvata i otpreme za prijevoznike iz EU-a i prijevoznike iz trećih zemalja; postupke i mjere za sprečavanje prašine od plastičnih peleta;

(b) za ograničavanje: redovito provjeravanje, čišćenje i održavanje odvodnih poklopaca te sustava za odvodnju ili filtriranje oborinskih voda; redovite inspekcije i čišćenje vozila koja napuštaju ili pristižu na lokaciju, sustava za odvodnju i ograda na vanjskim granicama objekta koje se nalaze na javnim površinama, ako je primjenjivo; hitnu zamjenu ili popravak ambalaže ili spremnika koji propuštaju; održavanje sustava za pročišćavanje otpadnih voda;

(c) za uklanjanje: peleti koji su uklonjeni nakon istjecanja, ako je to moguće ponovno se upotrebljavaju kao sirovina kako bi se smanjilo rasipanje; ako se istekli plastični peleti ne mogu ponovno upotrijebiti kao sirovina, prikupljaju se i zbrinjavaju u skladu sa zakonodavstvom o otpadu.

6. Gospodarski subjekti koji su srednja ili velika poduzeća, a upravljaju postrojenjima u kojima se u prethodnoj kalendarskoj godini rukovalo plastičnim peletima u količinama jednakima ili većima od praga od 1 500 tona, u svoje planove upravljanja rizicima također uključuju sljedeće:

   (a) elemente koje najmanje jednom godišnje treba preispitati na službenim sastancima uprave, uključujući procijenjenu količinu i uzroke svih gubitaka; opremu i provedene postupke za sprečavanje, smanjenje i uklanjanje te njihovu djelotvornost;

   (b) program za informiranje i osposobljavanje, na osnovi konkretnih uloga i odgovornosti zaposlenika, u vezi sa sprečavanjem, ograničavanjem širenja i uklanjanjem, ugradnjom, upotrebom i održavanjem opreme, postupcima izvršenja te praćenjem i izvješćivanjem o gubicima plastičnih peleta;

   (c) postupke za informiranje vozača, dobavljača i podugovaratelja o relevantnim postupcima za sprečavanje i ograničavanje širenja istjecanja i gubitaka te uklanjanje isteklih i izgubljenih peleta.

PRILOG II.

OBRAZAC ZA VLASTITU IZJAVU O SUKLADNOSTI

. . . . . .

(ime i adresa gospodarskog subjekta)

izjavljuje na vlastitu odgovornost da je rukovanje plastičnim peletima u postrojenju koje se nalazi u …… (adresa) s registracijskim brojem (ako je dostupan) …… u skladu sa svim zahtjevima iz Uredbe (EU) 2025/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. studenoga 2025. o sprečavanju gubitaka plastičnih peleta radi smanjenja onečišćenja mikroplastikom.

Potpisivanjem ove izjave izjavljujem da su provedene mjere utvrđene u priloženoj procjeni rizika koja je izvršena …… (datum).

Sastavljeno u …… …/…/20… .

Potpis

PRILOG III.

MJERE ZA PRIJEVOZNIKE IZ EU-A I PRIJEVOZNIKE IZ TREĆIH ZEMALJA

Mjere koje trebaju provesti i oprema koju trebaju osigurati prijevoznici iz EU-a i prijevoznici iz trećih zemalja:

1. za sprečavanje: provjera tijekom i nakon utovara i istovara da su plastični peleti pravilno uklonjeni s vanjskog dijela prijevoznih sredstava i teretnih kontejnera prije napuštanja postrojenja te da su rampe za utovar i istovar prijevoznog sredstva podignute kad napuštaju postrojenje; jasna komunikacija o zahtjevima u pogledu sigurnog slaganja tereta; vizualna provjera cjelovitosti ambalaže plastičnih peleta prije puta; upotreba zaštitnih pokrova na, npr. viličarima/hidrauličnoj opremi kako bi se spriječilo bušenje ambalaže; sprečavanje svakog istjecanja tijekom prijevoza, na primjer tako da se osigurava da su prijevozna sredstva tehnički prikladna i da se teretni kontejneri po potrebi nadopune odgovarajućim brtvljenjem; redovito čišćenje tovarnog prostora, teretnih kontejnera i prikolica kako bi se gubitak isteklih plastičnih peleta sveo na najmanju moguću mjeru; vizualna provjera otvora i cijelog tovarnog prostora, teretnih kontejnera i prikolica kako bi se gubitak isteklih plastičnih peleta ograničio i sveo na najmanju moguću mjeru prije putovanja i, u mjeri u kojoj je to moguće, tijekom putovanja, među ostalim na multimodalnim terminalima, željezničkim terminalima te u lukama unutarnjih voda i morskim lukama.
2. za sprečavanje širenja i uklanjanje: ako je to moguće, popravak oštećene ambalaže tijekom prijevoza i sprečavanje širenja preostalih plastičnih peleta u tovarni prostor; sakupljanje isteklih plastičnih peleta u zatvorene spremnike ili vreće radi pravilnog zbrinjavanja; ako se plastični peleti prevoze u spremnicima za rasuti teret, donji otvor/lijevak silosa otvara se tek nakon ulaska u prostor za čišćenje; zamjena zaštitnog sloja spremnika samo na prikladnim mjestima koja nisu dostupna javnosti i na kojima se istjecanje može ograničiti; obavješćivanje odgovarajućih tijela, kao što su međunarodna i nacionalna tijela za izvanredna stanja ili tijela nadležna za okoliš države članice u kojoj je došlo do gubitka.
3. oprema u vozilu: najmanje jedna prijenosna svjetiljka, ručna oprema (npr. metle, lopatice i metlice za smeće, kante, ljepljive trake za popravke itd.); zatvoreni spremnici za prikupljanje / ojačane vreće za prikupljanje.

PRILOG IV.

OBRAZAC ZA POTVRDU O SUKLADNOSTI

. . . . . .(ime)

s registracijskim brojem ……

nositelj akreditacije za djelatnost …… (oznaka NACE)

izjavljuje, nakon provjere postrojenja gospodarskog subjekta …… (ime) koje se nalazi u …… s registracijskim brojem (ako je dostupan) ……,

da dotično postrojenje ispunjava sve zahtjeve utvrđene u Prilogu I. Uredbi (EU) 2025/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. studenoga 2025. o sprečavanju gubitaka plastičnih peleta radi smanjenja onečišćenja mikroplastikom.

Potpisivanjem ove izjave potvrđujem:

— da je provjera provedena u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2025/2365, uključujući provjere na licu mjesta obavljene … (datumi),

— da je provjerom utvrđeno da nema dokaza o nepoštovanju zahtjeva iz Uredbe (EU) 2025/2365.

Sastavljeno u …… …/…/20…. .

Potpis i pečat ili digitalni potpis

PRILOG V.

INFORMACIJE KOJE SE TREBAJU DOSTAVITI U SKLADU S ČLANKOM 10.

Štetno za okoliš – izbjegavati gubitke